

MAGYAR LÁNY

+ 3 lei

Taxa postală plătită în nume
aprobării Dir. Gen. PTT No

1937. aug. 5. Róbert urnak
Disztér 1-2. BUDAPEST.

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 149 (1591) szám * Csütörtök, 1937 augusztus 5

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

A Vatikán is hivatalosan elismerte Franco tábor- nok kormányát

Az eddigi albániai követ lesz a vatikáni megbízott Franco mellett. — Nagyobb összeütközés előtti csend van a spanyol harctereken

San Sebastianból jelentik: A spanyol nemzeti politikai körökből érkező hírek szerint a Vatikán hozzájárult ahhoz, hogy Franco tábornok vatikáni képviselője hivatalos követ legyen. Állítólag a Vatikán is képviselőt küld Franco kormányára mellé.

Vatikánvárosból jelentik: Hivatalosan még meg nem erősített hírek szerint a Szentatya rövidesen diplomáciai képviselőt küld Franco tábornok kormányához. Sokan azt is tudni vélik, hogy a Salamancába küldendő követ Ildebrando Antoni Utti, a jelenlegi albán követ lesz. A Szentszék határozatát nagy örömmel és lelkesedéssel fogadták Salamancában. Franco tábornok közleményt adott ki, amelyben bejelenti, hogy a katolikus Spanyolország és a pápaság közötti jóviszony arra az utra terelődött, amelyen haladva, a kifejlődött jóviszony még szorosabbá és bensőségebbé válhat. Franco tábornok Churruca meghatalmazott minisztert nevezte ki a nemzeti kormány vatikáni ügyvivőjévé.

A NEMZETIEK MADRIDOT, A VÖRÖSEK BURGOST BOMBÁZTAK.

Perpignanból jelentik: Három nap óta a spanyol harctereken csak kisebb hadműveletek folynak. Ennek az a magyarázata, hogy a nemzetiek átszervezik csapatjaikat, a köztársasági vörös csapatok pedig nincsenek eléggé felkészülve, hogy ezt a helyzetet a maguk javára fölhasználják.

A nemzeti csapatok tüzésége szerdára virradó éjszaka két órán keresztül bombázta Madridot. Két gránát a város központjában esett le. A bombázásnak 40 halottja és nagyon sok sebesültje van.

A nemzeti csapatok a terrueli frontszaka-

szon is sikeresen nyomulnak előre. Kedden elfoglalták Bezac városát és a város körül lévő vörösek állásait. A milicisták közül többszázan átpártoltak a nemzetiekhez, akik az újabb győzelem mellett sok hadianyagot is zsákmányoltak.

A keddi napon a vörös csapatok is újabb támadást kíséreltek meg. Husz vörös repülőgép kedden bombázta Burgos városát. Támadásuk teljesen eredménytelen maradt. A bombázás anyagi kárt sem okozott és egyetlen halálos áldozata sem volt.

A VÖRÖS KORMÁNY TITKOS LEVELEZÉSI KULCSA IDEGEN KÉZBE KERÜLT.

Valenciából jelentik: Ideérkezett hírek szerint ismeretlen tettesek ellopták a köztársasági kormány titkos levelezési kódját és a chiffré-kulcsot, amelyet Madrid és Valencia közti levelezésben használtak. A chiffré-kulcsot a valenciai nemzetvédelmi muzeumból lopták el.

AZ ANGLIÁBA SZALLITOTT BASZK GYERMEKEK SÜLYOS REND- ZAVARÁSA.

Londonból jelentik: A *prachtjai* táborból kedden kiszöktek a külföldről menekült baszk gyermekek. Szökésük után az utcákon az utjavításnál használt kátrány-hordókból torlaszokat építettek és közpört zudítottak a közlekedőkre. A gyermekek a megfélemezésükre kivonult rendőröket késekkel dobálták meg. Ez alatt a baszk gyermekek egy másik csoportja a város más pontján a lakások ablakait zúzta össze és kövekkel dobálták meg a járókelőket. A rendőröknek csak nagynehezen sikerült kézrekeríteniük és összefogniuk a lázadó baszk gyermekeket.

Rejtélyes politikai gyilkosság Jeruzsálemben

Politikai nyugtalanság az égei-tengeri olasz szigeteken

Jeruzsálemből jelentik:

A város egyik forgalmas utcáján, kedden este a járókelők szemeláttára agyonlőttek egy arab vezető embert, aki az arab nemzeti mozgalmakban sokat szerepelt. A merénylet elkövetés után a tettesek azonnal eltűntek. A rendőrség kihallgatta a szemtanúkat, akik minden bizonnyal ismerik a tetteseket, azonban egyikük sem hajlandó azok kilétét elárulni. A

rendőrség véleménye szerint valószínűleg politikai bosszúról van szó.

(London). Lapjelentések szerint Haifában az a hír terjedt el, hogy az Égei tengeri olasz szigeteken nyugtalanság észlelhető. Hír szerint az olasz hatóságok számos letartóztatást is fogantatosítottak. A letartóztatottak között sok előkelő személyiség is van. Szigorú kihallgatás után kémkedés vádjával vették őrizetbe őket.

André Gide második könyve

Annakidején részletesebben méltattuk, hogy André Gide francia író, aki a kommunizmus eszméjének erős rajongója volt, milyen kiábrándulással jött haza oroszországi látogatásából. Ez az író egyike azoknak, akik a mai francia irodalmi világban a legismertebbek és leghíresebbek. Persze nem mindig a legjobb értelemben beszélte magáról. A világháborút közvetlenül követő években kifejezetten cinikus lett, aki könyvet írt az erkölcsatlenség esztétikájáról, s lázító szöveg és zászlótartója volt a legféltelenebb egyéniségi szabadságnak. Ugy tűnt fel, mint legpéldázóbb alakja annak a párizsi irodalmi iránynak, mely minden állami, jószokásbeli és erkölcsi törvényt, annak minden gátlását lerázni akarja, s különösképpen a kommunizmust dicsőíti, mert benne a mult hagyományait szemben „a felszabadítót” látja.

Ez a Gide a mult évben Szovjet-Oroszországba utazott, hogy „vágyai országát” személyesen megismerje. Azonban mint előtte annyira sokan, ő is keserű kiábrándulással jött haza Moszkvából. Elményeit „Visszatérés az Orosz Szocialista Tanácsok Szövetségéből” című könyvében írta meg, mely ez év első hónapjaiban került nyilvánosságra. A könyv öszszegező ítélete Szovjet-Oroszországról ebben a mondatban csúcsosodott ki: „A kommunizmus megsemmisíti az egyéniséget, mikor pedig azt felszabadítania és kialakítania kellett volna.” Erről a könyvről és ennek a kiábrándulásáról a megjelenéskor, pár hónappal ezelőtt mi is megemlékeztünk.

Magától értetődő dolog, hogy Gide könyve a fölháborodás viharzó kitérését idézte elő minden országban a kommunisták között. Természetesen és elsősorban Franciaország kommunista vezetők fordultak legélesebb formában az ő egykori legmeggyőződésebb elvtársuk ellen, akit mingyárt „árulónak” bélyegeztek. Ezek után csak feszült érdeklődéssel lehetett kísérni, hogy miképpen viszonyozza Gide az ellene felzúduló rajongók támadásait, s hogy általában milyen további fejlődéshez vezet az ő nagy kiábrándulása és csalódása.

Nos, éppen mostanában megjelent egy második könyv is az ő szovjetországi élményeiről. Az új könyv sejtető címe ez: „Kiábrándító rajzok (retouches) a Szovjetunióból való visszatérésemről.” A munka erős bizonyíték affelől, hogy Gide az első könyvből ítéletét a legkisebb mértékben se módosította, sőt még inkább kiélesítette. Így jut olyan megállapításokra, melyekben „az orosz valóság”-ot „hihetetlen hazugság”-nak és „áldatlan csalás”-nak nevezi. Míg az első könyv nagyban és egészben véve keserű panasz volt Szovjet-Oroszország ellen, a második könyv egyenesen magukhoz a francia kommunistákhoz fordul. Szenvedélyesen unszolja Gide a francia munkást, hogy „végre nyissa már föl a szemét, ébredjen föl.” „Az bizonyos, — mondja a könyv egyhelyen, — hogy elkezdettek nyugtalanodni. És kérditek magatoktól növekvő aggodalommal, mikor például a moszkvai vértörvényszéki eljárásokról hallotok: Meddig kell elmennünk, hogy mindezt helyeseljük?”

„Korábban vagy később, de fölnyitjátok majd a szemeket. Ezek a szemek rákényszerülnek, hogy maguktól felnyiljanak. Hónapról-hónapra a helyzet mind rosszabb lesz Oroszországban. Mindjobban eltávolodnak attól, amiben mi egykor reméltünk, hogy megvan, vagy

legalább is meg fog lenni."

A könyv ellene fordul azoknak a szemrehányásoknak, melyeket az első könyv nyomán Gide ellen emeltek. „A gyümölcs belsejében van a féreg. De amikor én azt mondottam nektek: „Ez az alma férges”, — akkor ti vádoltatok, hogy nem látok tisztán, vagy az almát nem szeretem. Ha meglegedtem volna, hogy mindent csodáljak, akkor nem tettek volna szemrehányást, hogy felületes vagyok; pedig mégis akkor érdemeltem volna meg ezt a vádat.”

A továbbiakban Gide ellentámadásba megy át támadoival szemben: „Amit én Oroszországnak különösen terhére rovik, az abban áll, hogy onnan állandóan hazudtak nekünk, mikor az ottani munkáshelyzetet irigyléreméltónak állították. És felrovom a mi kommunistáink terhére is, hogy ők a munkásokat hazugságokkal tartják, s ezt nemcsak öntudatlanul, de tudatosan is cselekszik, amivel mind politikai célokat szolgálnak.”

Egy másik helyen Gide még egyszer összegezően kifejti, hogy mi az, amit ő különösképpen terhére ró a kommunizmusnak. Ez a részlet így hangzik: „Az orosz munkás a saját üzeméhez úgy van odaláncolva, mint a parasztok az állam falusi kényszergazdaságaihoz, s mint Ixion az alvilági tüzes kerékhez. A munkás nem hagyhatja el azt a helyet, melyet neki kijelöltek. Nem szabad, hogy ott maradjon, vagy odamenjen, ahová akar és ahová őt talán éppen a szeretet vagy a barátság vonzza. Ha nem párttag, akkor meg bajtársai is túlnéznek rajta. Azonban párttagnak lenni egyáltalán nem könnyű, mert ehhez a párt tanairól való ismeretek egész sora szükséges, továbbá a párt dogmaiban való tökéletes orthodoxiáról és kellő szolgáló simulékonyságról is tanúságot kell tenni. Csak ha mindez megvan, akkor van meg a párttaggá levéshez vezető úton a siker — első feltétele.”

A felszínre jutás legkitünőbb eszköze: a besugás. Ez az illetőt jóviszonyba hozza a rendőrséggel, s ennek élvezi a védelmét, de csak azazaj a föltétel, hogy ő is állandóan szolgálatára áll a rendőrségnek. És mihelyt az emberek a besugói szerepet megkezdették, nincs semmi becsület és semmi barátság többé; menni kell a megkezdett úton tovább. Ez egyébként már nem nehéz; a besugónak nincs mitől félnie. A besugás Oroszországban állampolgári erénnyé változott. Az ifjúságot gyakorlatják benne, s amelyik gyermek jó teljesít-

ményeket mutat fel a besugásban, azt megdícsérik.”

A könyv végső következtetése arra utalnak, hogy „a kapitalizmus eltűnése nem okvetlenül hozza magával a munkás szabadságát. Az orosz kezdi elveszíteni azt az ábrándját, hogy magáért dolgozni és a maga emberméltóságát visszaszerezni tudja.” „Legfőbb ideje, hogy Franciaország kommunista pártja fel-

nyissa a szemét, s legfőbb ideje, hogy megszüntesse a hazugságokkal való működését. Ha nem teszi meg, akkor legalább a munkásoknak kell felismerniök, hogy a moszkvai kommunistáktól jövő kezeléssel megcsalják őket.” Erdemes ezeken a nagy önvallomásokon más országokban és más népek szegény elcsábítottjainak vagy megkísértettjeinek is komolyan elgondolkozniok.

Budapesti válasz egy ardeali szász lap támadására

Budapestről jelentik: A „Volk im Osten” című transsylvaniai németnyelvű folyóirat „Ungarn” címmel külön számot adott ki s ezt megküldötte a Magyarországi lapok szerkesztő-ségeinek. A „8 Órai Ujság” című budapesti lap vezércikkben foglalkozik a folyóirat Magyarországról szóló számával és annak állításait durva hamisításoknak és szándékos fordításoknak mondja. „Kedves és megnyerő. — írja a „8 Órai Ujság”. — amikor a német lap azt veti Magyarország szemére, hogy Magyarországon parancsuralom van.” A vezércikk felteszi a kérdést, vajjon milyen forrásból származhatnak és

milyen célt szolgálnak az ilyen támadások? „Magyarország — folytatja a cikk — mindenkor nagyra értékeli a magyar-német barátság európai eszméjét, ugyanakkor azonban az ardeali szászok és svábok ilyen dühösködő hangot használnak Magyarországgal szemben. Különösen a szászok — írja a lap — figyelemmel lehetnének arra, hogyha ennyire tudatában vannak a maguk német voltának, ha teljes mértékben élvezik németiségük kulturális és gazdasági értékeit, ezt annak a szabadelvű nemzeti politikának köszönhetik, amelyet a szászok évszázadokon át élveztek a magyar uralom alatt.”

Tientsin vasútállomása,

amely körül különösen elkecsereedett harcok folytak a kínaiak és japánok között

Polonia restituta

Írta: Pakocs Károly

(Nyolcadik közlemény.)

2. A következő kép egy magyar pálos vértanút ábrázol. A kép felirata: S. Benedictus, Zorardi vitae aemulus, etiam solitudinem Paulinam martyrii gloria coonestavit anno 1059. (Szent Benedek, Zorard életének utanzója, a pálos-magányt a vértanúság dicsőségével is megtisztelte 1059-ben.) Ki tudja, melyik titkos pogány magyar gondolta el, hogy a magyar remetének vérehullásából feltámadt az ősmagyar pogányság?

3. A következő pálos remete arcképét ez a felírás ékesíti: B. Waac Paulinam eremum incolens vitae sanctitate divo Ladislao regi venerandus etiam urbi ab eo consitae nomen dedit. (Boldog Vác, pálos remete, kit szent László király is tisztelt, az általa lakott városnak nevet adott.) Sohasem tudtam, hogy Vác város neve élő személytől származik.

4. A következő kép szintén magyar pálos-remetét ábrázol. S. Andreas Zorardo primum ordinem S. Benedicti incolens, ubi s. Gerardum vidit, eremum Paulinam in Ungariam intulisse, eidem instituto se submisit et mira carnis vexatione exornavit a 1036. Zorardo sz. András, előbb a szentbenedekrend tagja, látván, hogy sz. Gellért a pálos remetéséget beviszi Magyarországra, ezen intézménynek vetette alá magát és azt testének csodálatos sanyargatásával díszítette 1036-ban.

5. Ott latható a tragikus sorsu ardeali politikai főpap is, Martinuzzi Fráter György. — F. Georgius Martinuzzi, primum ordinis generalis, deinde episcopus Vesprimiensis et SRE Cardinalis, Regni Hungariae thesaurarius et gubernator a perditis occisus, vindicante Deo caedem innocens declaratus a. 1551. (Martinuzzi György testvér, előbb a rend általános főnöke, később

veszpremi püspök és a római szentegyház bíborosa, Magyarország kincstárnoka és kormányzója, kit orgyilkosok megöltek és a gyilkosságot megbosszuló Isten ártatlannak nyilvánít 1551-ben.)

A kolostor portájánál ezenkívül még hat freskó örökíti meg Martinuzzi Fráter György életének nevezetesebb mozzanatait: Amint belép a pálosrendbe, amint generáliának választják, amint püspökké lesz, amint megkapja a biberosi kalapot, amint megölik és ravatalánál Isten csodával igazolja őt.

Igen sok hasonló falikép tartja ébren az elmult századok rendi nagyjainak emléket: hogy a szerzetes-növendékek innét is tanulják a rend ősi szellemét és buzditást nyerjenek elődeik nagyságából.

Még egy nevezetes rendtagról emlékezik meg a kolostor folyosói képcsarnoka: B. F. Thomas, ordinis Pulni Generalis, dono prophetiae illustris Mattiae, Hungariae Regi victoriam et diem obitus praedixit a. 1476. (Boldog Tamas, a pálosrend általános főnöke, jöstehetségéről híres, ki Mátyás magyar királynak megjövendölte győzelmét és halálát napját 1476-ban.)

Az a 36 óra, melyet a kolostorban töltöttem, koránsem volt elég arra, hogy részletesen mindent megnézzek. De lelkekre kitorolhatatlan benyomást gyakorolt a nagy mult, melyet a falak és a szellem sugárzanak.

El nem felejttem lovagtermét (salle des chevaliers), a hajdanvaló királyi tanácsok, nemzeti zsinatok helyét; freskói a lengyel nemzeti történelem szomorúságában vagy örömeiben nagy eseményorozatát örökítik meg. Ma, ha nagy tömegek gyűlnek össze lelkiük megújítására: gyónató-teremtül is szolgál. Ebben a teremben tartották a lengyel püspökök is nemrégben nemzeti zsinatukat.

És el nem felejttem kincstárát, mely a lengyel fejedelmeknek és főuraknak a Boldogságos Szűzrel szemben tanúsított valóban fejedelmi hála-járól mond himnuszt. Szentmiseruhák, királyi

palástok, szentségtartók, drágagyöngyből való rézsafüzerek, karperecek, gyűrűk hirdetik a lengyel előkelőség mély hitet és aldozatkésztséget. Közöttük nem utolsó helyet foglalnak Báthory István lengyel király, ardeali fejedelem pazar ajándékai. A mi pénzünk szerint egymilliárd lei sem volna elég értékük kifizetésére.

De jelen benyomásai sem maradnak az emlékek mögött. Ha Posenben láttuk a lengyel nép ünnepelni-tudását, Czenstochowában mélységesen meghatótt minket az imádkozó lengyel nép.

Első napon a kegykápolna Szent Kereszt-oltáránál mondtam szentmisét. A nép az oltárig tódul és szinte extáziában imádkozik a kereszt előtt, melyről oltárom a nevet kapta. Ez a kereszt kb. másfélméteres magas feszület. Valószínűleg valamely művészlelkű középkori pálos-barát faragvány. A legenda szerint ez a kereszt valamikor a kolostori ebédlőben volt, hol csendre vannak kötelezve a szerzetesek. Egyszer az ebéd végén a szerzetesek megfellelkezve a csendparancsáról (silentium) beszélgetésbe kezdtek. Egyszer csak megszólal a feszület: Silentium! A szerzetesek megröppentek a hang forrását s a kereszt érthetően megegyezzen zeng: Silentium. A csodálatos esemény után a keresztet bevitték jelenlegi helyére a kegykápolnába. A silentium azonban ottmaradt és ott van ma is a pálosok freskókkal díszített ebédlőjében. Bizony mi is halálos csendben hallgattuk állandóan a magány titokzatos beszédjét étkezések alatt.

Ennek a csodálatos keresztnek a tövében végeztem szentmisémet és éreztem a szentmese-hallgató lengyelek roppant áhitatát.

De többi tapasztalataim is megerősítettek abban, hogy a lengyelek katolikus hite mélységes és öntudatos.

Szobánk a templom-udvarra néző. Meleg van. Nyitott ablak mellett alszunk. Hajnali három órakor éneklés ébreszt mély álmunkból. Új zarándokok vonulnak el ablakunk alatt. Talán egész éjjel jöttek és nem aludtak, hogy minél hamarabb megláthassák a czenstochowai Szűz-

Jótevény hatást váltott ki gazdasági téren az angol-olasz közeledés

Eden nem megy Rómába, hanem Genfben tárgyal Ciano olasz külügyminiszterrel

Rómából jelentik: A „Giornale d'Italia” londoni értesülése szerint Chamberlain és Mussolini levélváltása arra enged következtetni, hogy rövidesen újabb közeledési tárgyalások indulnak meg a két ország között. Angol politikai körök szerint valószínűnek látszik, hogy az angol-olasz közeledés második tényeként Eden külügyminiszter találkozni fog Ciano olasz külügyminiszterrel. Ugyanis úgy tudják londoni körökben, hogy a Népszövetség őszi ülészakán Olaszország is képviselteti magát Genfben. Így Eden és Ciano találkozása Rómában kerülne sor.

Londonban úgy tudják, hogy az angol és olasz miniszterelnök levélváltása nincs összefüggésben a négyhatalmi egyezmény ügyével.

Chamberlain miniszterelnök közölte Mussolinivel, hogy felfogása szerint az általános európai megegyezésnek két előfeltétele van. És pedig:

1. Helyre kell állítani az európai népek között a kölcsönös bizalmat, amelyek a biztonszági érzetet fokozzák.

2. Ki kell elégíteni azon nemzetek jogos követeléseit, amelyek úgy érzik, hogy igazságtalanul bántak velük.

LAPVÉLEMÉNYEK AZ ANGOL-OLASZ TÁRGYALÁSOKRÓL.

Londonból jelentik: A „Star” című londoni lap a levélváltással kapcsolatban azt írja, feltehető, hogy az angol kormány hajlandó Olaszország abessziniai hódítását a két nemzet közti függő kérdéseket rendező általános megállapodás keretében elismerni. Ez valószínűleg a Népszövetség legközelebbi ülészakán történik meg.

Az „Ewening News” hasonlóképpen ír és

kiemeli, hogy Olaszország Abesszinia feletti felségjogának elismerése kapcsolatban áll az újabb nyugati egyezményrel. Az olasz hódítás elismerése egyébként is parancsoló szükségesség, mert Anglia és Olaszország közt megromlana a jóviszony, ha Anglia nem ismerné el Abesszinia meghódítását. Anglia viszont félti Indiába vezető útjának biztonságát és ezért fontos, hogy földközi-tengeri politikája párhuzamos maradjon Olaszországgal. Az első feladat tehát az abessziniai olasz birodalom elismerése lenne. Több londoni lap azt írja ezzel a kérdéssel kapcsolatban, hogy ennek nincs akadálya.

Míg az angol kormányhoz közelálló sajtó nagy jelentőséget tulajdonít Chamberlain és Mussolini levélváltásának, addig a „News Chronicle”, a „Morning Post” és a „Daily

Neurath német külügyminiszter londoni útja ismét időszerűvé vált

Londonból jelentik: A félhivatalos Daily Telegraph jelentése szerint Mussolini a múlt héten sajtóközleményben levelet küldött Hitler birodalmi vezérhez és kancellárhoz, amelyben megkérdezi, hogy földközi tengeri támadás esetén számíthat-e Németország segítségére. Hitler kancellár válaszában kifejtette, hogy nem hisz az Olaszország elleni angol támadás lehetőségében. Véleménye szerint leghelyesebb volna, ha a két ország közötti függő kérdéseket baráti uton rendeznék.

A News Chronicle arról ír, hogy Neurath német külügyminiszter londoni látogatásáról szóló hírek egyre kedvezőbben alakulnak. Hitler, Chamberlain és Mussolini levélváltásának a következménye, hogy most már a német külügy-

Herald” egyáltalában nem bizik az angol-olasz kibékülésben.

London gazdasági köreire egyébként igen jó hatást gyakoroltak az angol-olasz közeledésről felmerült hírek. A keddi tőzsdén az értékek több ponttal javultak.

Nem titok, hogy Chamberlain miniszterelnök azért készítette elő a kibékülést, hogy a semlegességi politika kudarca ne legyen annyira nyilvánvaló.

miniszter ellátogathat Londonba. A német kormány az angol kormányra bizza majd az utazás időpontjának megállapítását. A lapok véleménye szerint erre szeptember második felében kerül sor.

Titokzatos merényletek sorozata rémiti Észak-Irország lakosságát

Rejtélyes autosok házkutatást tartottak az ir belügyminiszternél

Belfastból jelentik: Az északírországi merénylet-sorozat az angol uralkodói pár látogatása óta nem akar megszűnni.

Kedd délután három titokzatos autó Portrushban Sir Tawson Bates északírországi belügyminiszter háza előtt megállt. A titokzatos emberek behatoltak a távollevő belügyminiszter házába, revolvvert szegeztek a személyzetnek, majd a belügyminiszter dolgozószobájába hatoltak be, leltárt vettek fel az íróasztal fiókjában talált iratokról és azután eltávoztak, anélkül, hogy valamit is magukkal vittek volna.

Sebők Imre dr

Öt világrészen keresztül

utirajz

Erdősi Károly előszavával.

Ara 140 lei és portó.

Öt világrész csodái, káprázatos szépségei, lüktető élete domborodik az olvasó elé ebben a könyvben. Az ifjuság számára írta Sebők Imre, a nyitott szemű, tudni vágyó ifjuság számára, amely mesteri vezető segítségével ismeri meg a világot ezen a könyvön keresztül. — Felhívjuk a figyelmet az értékes szórakoztató olvasmány. Eredeti helyszíni fényképfelvételek gazdagon illusztrálják a kötetet, amely a Szent István Társulat kiadásában már a harmadik kiadást érte meg.

Kapható: Könyvostályunkban

anyát. Enekeltek szakadatlanul. Ha továbbmentek, helyükbe más zarándok-csapatok vonultak. Hajnalban valami különös és szivbemarkoló a tomeg-ének. Nem volt kedvünk aludni. Arra lesz időnk otthon: de a czenstochowai zarándokok ősi népeneikeket — ki tudja — hallgathatjuk-e még valaha? Dallamunk egyszerű, mint minden nép-éneké, de tökéletesen művészi. Istennek a nép leikén keresztül megnyilatkozó művészete. Ha kimerül a műének-költészet, ide nyugodtan térhet vissza új hatásokért és új dallamokért. Kodálynak valójában terület.

Hat óra felé elcsendesedik minden. Fejünk kissé elmehezdedik. Elszenderedünk vagy egy nyugedőrára. Aztán készülődünk, mert nagy napunk van: a Szűzanya oltáránál mondhatjuk szent misénket mindakettlen. A kettős templom természetesen zsúfolva. A sekrestyében egyik pap a másikra várakozik. Pedig nincs semmi különösebb alkalom.

Még az előző esti arcbetakarás szertartásának a hatása alatt remegnek. Este hat órakor szentségkitételes litániát szoktak végezni a pálos-atyák. Az áldás végén a csodátevő képet elbucuszatják a zarándokoktól. Lassan, méltósággal egy redőny ereszkedik le a Szűz Mária-arc előtt. Az arc egyszerre eltűnik. A nép hangos zokogásba tör ki. Mintha valami nagy szakadás történt volna a szíveken. Kis gyermekeket láttam így sírni, aki városba távozó édesanyja után akar szaladni, de nem engedik. Szivettéppő tömegsírás. Bizony a mi szemünkből is kicsordul a könny. Egy népet érzünk magunk körül, mely apró gyermek módjára, sírva és kacagva szereti az édesanyját, a czenstochowai Szűz Mária-t. Mikor látják, hogy visszavonhatatlanul el-tűnt előlünk a bizánciasan sötét Mária-arc, kezdenek távozni. De még hétszer is visszatérnek sírva, hogy még egy bucsuszt mondjanak és még egy könnyet ejtsenek a templom kövezetére.

Ahányszor felébredtem éjjel, mindannyiszor elemi erővel tödült szívemre ez a jelenet. Nem volt szükségem külön előkészületek a szentmise-hez.

Czumbel dr felsőtenorban énekes ünnepi szentmisét mondott. Nagy kiváltság. Ugy látszik, a kedves fiatal Marzewski páter kiérezte belőle az énekest.

A szentmise után a kegytárgy-üzleteket kuttattuk végig. Rengeteg ilyen kegytárgy-üzlet van a Czenstochowa dicséretére mondva, semmi üzleti mellékiz, vagy kellemetlen benyomás nem fűződik ezekhez a kegytárgyüzletekhez. Nem kábálnak, nem erőszakoskodnak és nem licitálnak. Szerényen meghuzódva, kiki a maga kis aruházában várja és kedves mosollyal szolgálja ki a zarándokokat. Mi is megvettük a magunk apró emléktárgyait: érmeket, szentképeket, szenteltvíztartókat, szentolvasókat. Aztán csomagoltunk.

Még egyszer körülnézzük kedves helyeinket. A lourdesi keresztutnál nem kisebb egyszerű keresztuti állomásokat; a lovagok termét, melyet a már említett ifju szőke folytonos szolgálatban jövő-menő P. Marzewski magyaráz meg; a templom belsejét; a szent Borbála-templomot. Még felrohanok a 105 méter magas torony-kilátóra. Körülnézek. Megérezem a füstfelhőbe takart Kat'civitz-ot kedves püspökével és a Szeplőtelen Fogantatásról nevezett kedves nővérekkel, a katolikus akció vezértitkárával. És nézek Krakkó felé. Igen, most szombat dél felé vagyunk és délután már Krakkó felé indul a vonatunk.

Még fejszaladok a Generális Atyához. Igazi askkéta-arc. Csupa sugárzó lelkeség. Ott találjuk a pécsi pálosrend házfőnököt. Lengyel férfi, de megtanult jól magyarul és a szentképre, melyet tőle emléktű, kapunk, jó magyarul írja fel a nevet: P. Zembrowski Mihály pálos perjel. Erőteljes rajtunk az uti-láz. Csomagjainkkal, de még jobban lelki benyomásainkkal terheltlen sietünk az állomásra.

Vagy háromnegyedóraí időnk van még. Szólanul ülök, vagy elmélkedve járkálok a perironon. Bejön egy vonat. Nem a miénk. De kiszáll abból egy polgári ruhás férfi. Jobban meg-nézem.

(Folytatása következik.)

Negyvenöt év múltán akadt rá a nővére...

Apró gyermekek voltak, amikor elhaltak a szüleik s azóta semmit sem tudtak egymásról. — A jólelkű vasúti nyugdíjas elolvasta az újsághírt és kinyomozta az eikallódott testvér

Timisoara. Saját tud. Érdekes eseteket sző-szövöget az élet. Ha nem tudnók, hogy megtörténtek, valami regényíró túlzó fantáziáját sejtjük bennük. Most is egy igen szomorú eset vetődött felszínre, szomorú története az életnek: negyvenöt év múltán azonban egy kis napsugár is belemosolyog ebbe a szomorúságba. **Almási József** nyugalmazott vasúti főkalauz még májusban olvasta valamelyik lapban, hogy a jugoszláviai India községben lakó **Hutzi István** a leánytestvérét keresi. Semmit nem tud róla: hol van, merre jár, mi a sora? Egyáltalán él-e még vagy pedig meghalt? Negyvenöt évvel ezelőtt kerültek el egymástól. Mindketten apró gyermekek voltak. **Hutzi István** öt éves, testvérekéje **Erzsi** pedig mindössze egy éves. Akkor, negyvenöt esztendő előtt árván maradtak vissza. Szülők elhaltak. És **Hutzi István** ma, negyvenöt év múltán csak annyit tudott a testvérekéről, hogy volt és hogy egy **Ciráky** nevű vasutas emberségből magához vette a kis leányt... Erről szól az az újsághír, amelyet **Almási József** nyugdíjas vasutas olvasott még május havában. **Almási** főkalauz megrendítette az eset s amint úgy sajnálkozva elmerengett a két csöpp gyermek sorsán, ahogyan azok negyvenöt évvel ezelőtt árván magukra maradtak, hirtelen valami derengeni kezdett az emlékezetében:

— Negyvenöt év... harminchétf év...
Ciráky vasutas... Ciráky...

Almási József végül is tisztában volt a dologgal. Annakidején **Oravitára** volt helyezve s ott teljesített szolgálatot 1898-tól 1902-ig. Ott volt egy **Ciráky** nevű vasutas-kartársza, igen, a szomszédja volt. **Cirákyék**nek pedig volt egy kislányuk, hat-hét éves és **Erzsi**nek hívták.

Almási leült és levelet írt **Hutzi Istvánnak** Jugoszláviába. Megírta, hogy mire tud emlékezni. Soknak nem sok, régen is volt: annyi azonban bizonyos belőle, hogy azt a kis **Erzsi**-két tényleg **Cirákyék** vették magukhoz és annakidején kezdett szépecskén felcseperedni.

A levélre azonnal megjött a válasz. **Hutzi István** hálásan megköszönte az értesítést és miután hivatásbeli elfoglaltsága nem engedte meg, hogy azonnal Romániába jöjjön, kérte **Almási Józsefet**, puhatolozzék egy kissé: hátha meg lehet tudni, hová kerültek **Cirákyék**, mi lett belőlük s főleg mi lett a kis **Erzsi**-kéből?

Almási főkalauz lelkében ismét megmozdult valami. Aztán gondolt egyet: úgyszólván nyugdíjas és ráérő ideje van — aztán meg mint volt vasutasnak megvan a szabadjege. Egy baniba se kerül leutaznia **Oravitára**, legalább elkerül így még egyszer oda, ahol fiatalkorában lakott és szolgálatot teljesített.

Vonatra szállt és leutazott **Oravitára**.

Kereste a régi vasutasokat.

Ismerősökre is akadt, kedvesen elbeszéltek.

Es érdeklődött mindenütt **Cirákyék** után. Senki nem tudott semmit.

Tán mégis csak **Timisoarán** kellene megkezdni a puhatolozást — vélték az emberek. **Ciráky** még annakidején el került **Oravitáról**.

Igy aztán hazajött **Almási** főkalauz és mielőtt még a vasútigazgatóságához fordult volna felvilágosításért, elment a bejelentőhivatalba. Hátha nem is kell sokáig keresnie a keresetteket, hátha könnyűszerrel lehetne megtalálni őket. Először a **Cirákyakat** kereste. Semmi eredmény. Kereste a **Hutzi** nevet is. És ezt megtalálta. Mégpedig éppen **Hutzi Erzsébet** bejegyzéseit. **Almási** uram nem állta meg, hogy rögtön fel ne keresse **Hutzi Erzsébet** elhagyatott, magányosan talált reá. Senkije

nincsen. Okmányai, iratai sincsenek. Származásáról mitsem tud.

— *A kedves bátyja írta nekem...*

— *Bátyám? — csodálkozott Hutzi Erzsébet — semmit sem tudok róla, hogy valaha is testvéreim voltak... Miféle bátyám?*

Almási József elmondott mindent, amit tudott. Meg is mutatta a jugoszláviai levelet:

Végetért a színházi szezon, szétszéled a társulat

Letűnt aranyidők nagy primadonnái

Blaža Lujza, Hegyi Aranka és Pálmay Ilka is a kincses város színparáról indultak el a tüneményes sikerek felé

Véget ért az idei színházi szezon is, a drámai hős még egyszer feltette az örök és mindmáig aktuális kérdést: „Lenni vagy nem lenni?” Az operett *bonviván* pianóban és fortissimóban biztosította a primadonnát, hogy tenyerén fogja hordani, a kórus még egyszer elénekelt a nagy finálé refrénjét, aztán a függöny összecsapódott, a közönség hazament, széthordták a szabadtéri színpad alkatrészeit, a színészek megittak még egy pohár sört a bodegában és elutaztak, hogy megkezdjék pár hetes nyári pihenésüket. A szezonvéggel nyilvánosságra került az a hír is, hogy a Thália-társulat három kitűnő primadonnája elszereződött innen: az egyik **Pestre**, a másik **Kassára**, a harmadik pedig az egyik nagy ardeali társulathoz.

Három primadonna elszereződött és az igazgatóság nyilatkozatai szerint a közönséget meglepő, fővárosi attrakciók teszik majd értékessé az új szezon.

Forog a világ — és ügylátszik, hogy ma már nemcsak a vidéki színpadok tehetségei mennek a fővárosba, de a főváros kedvencei is szívesen jönnek le a vidékre — hódítani, játszani, sikert aratni.

Három primadonna útnak ered... Nem az első primadonnák, akik innen elindulnak, hogy a nagy magyar primadonnák nyomait kövessék. **Blaža Lujza, Hegyi Aranka és Pálmay Ilka** még ma is minden operett-színésznek álmoképe, bár a most élő, fiatal primadonnák talán nem is sejtik, milyen volt ez a három rendkívül asszony és még rendkívül libb tehetség. Gyorsan él a mai nemzedék és gyorsan felejt. Ami ma tetszik, holnap már

menyire keresik onnanról a „kis Erzsit”...

Azóta **Hutzi Erzsébet** is kapott már levelet. A bátyjától, akit csak hírből meg a leveléből ismer, de személyesen nem. Mert ő meg a bátyja voltak a szenvedő főhősei annak a szomorú esetnek, amelyet az élet szőtt-szövögetett s amely után egy kis napsugár derül fel... Kíérezni ezt **Hutzi István** leveleiből: mennyire boldog, hogy rátalált a húgára, akitől az élet negyvenöt évvel ezelőtt elszakította. És kicsillan az **Hutzi Erzsébet** könnyei közül: hiszen — Istenem — mégsem elhagyatott és magára maradt, van még valaki széles e világon, akihez tartozik — ha nem is ismeri egyelőre — és van, aki őt, az elhagyatott szegényt még a határontúlról is keresi-kerestetli...

Isten vezérelte őket egymáshoz. Mert már csak néhány hét és **Hutzi István** megkapja a szabadságát s aztán rögtön jön **Timisoarára**, hogy karjaiba zárja a nővérét...

Schiff Béla.

közönyösen fordulnak el tőle. **Blaža Lujza, Hegyi Arankát és Pálmay Ilkát** azonban nem lehet elfelejteni soha. A sok nagy, nagy, művésznév közül ez a három tündöklő csillag többet beszél ma is a könnyűnek nevezett műzsa műfajának aranykoráról, mint bárki más.

Sajnos, én már nagyon megöregedve látom **Blaža Lujzát** anyaszerepekben, a Nemzeti Színház színpadán. De azok, — maguk is erősen hajlottkorúak, — akik nem felejtették még el a hetvenes évek tündéri népszínházi estét s könnybelábadt szemmel emlékeznek **Blažánéra**, a „nemzet csalogányára”, vagy **Hegyi Arankára**, a **Hoffmann meséinek** hármas nőalakját diadalmasan alakító, volt cigányleányra és **Pálmay Ilkára**, a felejthetetlen **Ne bánt virágra**.

Mind a hárman a kincsesváros színpadáról kerültek **Pestre**.

A legnagyobb, a legritkább tehetség, köztük talán mégis **Blaža Lujza** volt, a népszínmű, a népdal „csalogánya”. Hol vannak tőle a mai „operettek” léha betétjeit zöngésítő „művésznők!”

Blaža Lujza a „modern” szépségideálnak aligha felelne meg. Középtermetű volt, kicsit molett, kerek turáni arccal, bájos gödröcskékkel szája körül. Nagyszerű színész volt, de a legnagyobb mégis a magyar dalok előadásában volt. Senki nem tudott úgy énekelni magyar dalt, mint ő, az egyszerű, négy soros szövegű dalocskába is meglepő színeket vitt s a zsúfolt nézőtér be nem tudott tetni vele. **Blaža** bájos szemérmességgel, edes ártatlan kacérsággal énekel.

Es nem lehetett bírni a közönséggel. Majd szétszedték miatta a színházat.

Hegyi Aranka egy cigányzenész leánya volt, finom, törékeny természetű, perzselő nagy szemmel, mélyzengésű, rendkívül tónusos hangja volt, mély árnyakból csillogó fényekbe csapongott, jótékában pedig volt valami lenyűgöző, rejtett drámai erő. **Pálmay Ilka** a megtestesült klasszikus operettet képviselte. Vidám, szellemes, elegáns egyéniség, aki színpadról lépésekor magával ragadta a nézők százait, hangulatot, színt vitt a színpadra, fejlett stílusérzéke is segítségére volt ebben.

Sajnos, emléküket csak egykori lapok kritikái és sárguló fényképek őrzik. Még gramofonlemez sem maradt utánuk. Örök vesztesége ez nemcsak a magyar dalkultúrának, de a magyar színészetnek is, amelynek ma — sajnos — nincsenek sem **Blaža Lujzái**, sem **Hegyi Arankái**, sem **Pálmay Ilkái**.

Főszabadulva köszönti az egész emberiséget

dr. Verehély Tibor egyetemi tanár

A rákbetegségekről

írt, most megjelent művét.

Mindnyájunkat egyformán fenyeget ez a rettegett betegség! Olvassuk el világ hírv orvosprofessorunk kitűnő felvilágosító művét.

Hogy e nagyfontosságú mű mindenki számára beszerezhető legyen, ára csak 30 leiben nyert megállapítást. Beszerezhető: **Kiadóhivatalunkban** Oradea, Bazele Carol II. 5.

Vilma holland királynő nyitotta meg a világ 28.000 cserkészének vogelenzangi dzsemboriját

Vogelenzang, augusztus hó. Csütörtök délután pár percet álltunk Münchenben, azután napsütötte német tájakon robogtunk tovább megállás nélkül. Egymásután hagytuk el Augsburgot, Würzburgot, Frankfurtba késő este, Kölnbe éjjel után értünk. Pénteken hajnalban énekhangokra ébredt a csapat: Venlonba értünk, a határállomásra, ahol a Perronon felsorakozott holland cserkészek üdvözölték különvonatunkat vidám nótaszóval.

Innen már jellegzetes holland tájakon haladtunk. A vasut mellett jobbról-balról szélmalomok tüntek elő, kis falvakon mentünk keresztül és csupa színes téglából épült, magastetejű hazat láttunk. Az országutak feletti átvethető vashidak szélesebbek voltak, mert a kocsit mellett külön utat szolgál a rengeteg kerékpárnak. Sehol sem álltunk meg, de a pályaudvaron várakozó emberek barátságos integetéssel köszöntötték vonatunkat és a vasuti pályatest mellett külön kerékpáruton haladók is elégedtek tőlünkkel a kormányt, hogy a külföldi vendégeket üdvözölhessék.

Hamarosan feltűntek Amszterdam háza. Rövid időre álltunk csak meg a pályaudvaron és máris mentünk tovább.

Félóra múlva különvonatunk megérkezett a vogelenzangi alkalmilag kibővített pályaudvarra. Leszálltunk és elindultunk a tábor felé. Alig száz lépésre a pályaudvartól már ott van a világtábor főbejárata. Itt mentünk be, azután egy öszeboruló fákkaal szegélyezett hatalmas fasoron haladtunk tovább, táborunk felé. Az út mellett holland és más nemzetbeli cserkészek, angolok, északiak állottak és köszöntötték cserkésztestetelgessel a csapatot.

Felettünk borús az ég, napsütésért és egy kicsit több melegért imádkozunk. A felhők közt minduntalan repülőgépek tűnnek fel, az erdő fái mögül vonatzakatozás hallatják, egymásután érkeznek a különvonatok és sorjában vonulnak be zenekaraik hangja mellett a különböző külföldi kontingensek. Most jöttek az amerikaiak, akiknek első dolguk volt, hogy összevásároltak egy csomo holland fapapucsot és most folyton abban szaladgálnak. Közvetlen szomszedságunkba egész sereg exotikus vendéget várunk. Táborunk egyik oldal mellett holland háziagzdáink egyik csapata helyezkedett el: hatalmas szalmáson lapátkerek forog a sátraik között.

A mai megnyitón és díszfelvonuláson 30.000 cserkész vesz részt és elkészül kilenc napra az ötödik cserkész világváros.

A tribünökön az első sorban nézők ülnek, kordonok zárják el az arénát és csak szigorú igazoltatással lehet bejutni a felvonulás színhe-lyére. Ahová az ember néz, mindenütt felvonuló csapatokat lát, mintha az ég is megkönyörülne rajtuk, kisüt a nap. Megérkezett a királynő. Ő hozta a napfényt, mondják a hollandiak. Nem sokkal később, együtt van a nagy találkozára összegyűlt sereg, az előkelőségek páholyába érkeznek a cserkész világszervezet vezetői, a holland politikai élet kiválóságai, élükön Colijn miniszterelnökkel és a kormány többi tagjaival, a királynő udvartartása. Harom perccel 2 óra után feketedízes autójából kilép Vilma királynő. Felhangzik a Himnusz, Baden-Powel, a világ főcserkésze helyére kíséri az uralkodónót.

Megkezdődnek a nemzetek ifjainak hármass felvonulása. Az amerikaiak az elsők. Amíg a díszpáholy elé érnek, az élen vitt csillagos lobogó integet a tribün felé. A belgák ezren vonulnak fel és mögöttük halad Kína 17 cserkésze. Egyiptom önálló kontingentje után következik a brit birodalom 22 cserkésze és gyarmatainak küldöttsége. Azután a franciák jönnek. Később görög csapat, majd a többiek. Csak úgy reng a talaj, amikor a dísztribünök elé érnek a fiúk és a parancsnok jobbra néz-t vezényel. A házigazda holland cserkészek zárják a menetet.

A 28.000 cserkész világdzsemboriját Vilma királynő beszéde nyitotta meg. Utána Baden-Powel, a világ főcserkésze beszelt és megköszönte Vilma királynő üdvözlését.

A főcserkész szavai után egyszerre megindult a végeleáthatatlan cserkészrengeteg. Az arénát gyülekezőtérrel összekötő hidakon keresztül előreszaladnak mind egy pont felé, Baden-Powel üdvözölni.

A mai nappal megnyitott a dzsembori a nagyközönség számára. A dzsembori színházában megkezdődnek az előadások, megkezdődik 30 ezer fű boldog élete...

Amikor autojának nincs már benzinje megáll. De mit tesz, ha már az OLAJ is „ELHASZNALT”?...

Igen egyszerű, hogy megtudja, hogy a gépnek szüksége van benzinre. A benzinmérő megmutatja. Ha elhanyagolja a benzinellátást, autója megáll az ucca közepén, a legnagyobb forgalomban, vagy éjnek idején.

Az olajváltás ideje nincs pontosan meghatározva. Az autók nagy része valóban tudásosan hosszú ideig hagyja cseréltelenül olaját, noha az már rég nem teljesíti feladatát.

HASZNÁLJON LUBOILT

Cserélje minden 1200 km. után

Az olajnak igen vékony réteget kell alkotnia, amelynek azonban tapadnia kell, hogy megakadályozza a fémeknek egymáshoz való surlódását. Ha hosszabb ideig nem cseréljük, az olaj nem tud megfelelni ennek a hivatásának. Minden 1200 km. után cserélnie kell az olajat. Hogy költséges javításokat megakadályozzon és a motor élet-

tartamát meghosszabbítsa, használjon Luboilt és cserélje 1200 km. után. A Luboil olaj egyformasága nem szorítkozik csak a tartány rajzára. Ugyanazt az olajat fogja találni a Bucurestiben vásárolt tartányban, mint minden más tartányban, amelyet az országban mindenütt található Unirea töltőállomásoknál vagy a szaküzletekben vásárol.

LUBOIL

BE A JEL MUTATJA, hogy Unirea töltőállomások közelében van. A Luboil és az Ethyl-Unirea kékbenzin kivül megtalál minden anyagot, amely autója táplálására szükséges. Ugyancsak rendelkezésére áll gyors és telkiismeretes szolgálat is.

Szovjet-Oroszország teljes haditámogatásban részesíti a nankingi kormányt

Moszkva fegyvert, hadianyagot, petróleumot, repülőgépet szállít Kinának és pénzügyileg is támogatja a kínai hadsereget

Tízszerte nagyobb eddig a kínaiak háborús vesztesége a japánok veszteségénél

Tokióból jelentik: A „Jomiuri” című japán lap értesülése szerint Lepin tábornok, nankingi orosz katonai attasé kijelentette, hogy Moszkva és Nanking között létrejött a megállapodás. Moszkva fegyvert, petróleumot és más hadianyagot szállít Kinának és repülőgépeket és pénzt bocsát Kína rendelkezésére.

Más japán lapok szerint is Kína alkalmas nyújt Oroszországnak arra, hogy közvetlenül vagy közvetett módon felhasználja a tiencsini incidenst Észak-Kínára és Mandzsukuora való befolyásának kiterjesztésére.

A távol-keleti harcokról érkező hírek szerint kedden a japán légi haderő bombákat dobott a Galza-Hankou között közlekedő kínai vonatra.

Az észak-kínai japán csapatok összefoglaló

jelentése szerint a harcok során japán részről a halottak száma 288, a sebesülteké 724. Japán megállapítás szerint a kínai csapatoknak tízszerte több halottja és sebesültje van.

BOMBAZÁPORT ZUDITOTTAK A JAPAN REPÜLŐGÉPEK A FELVONULÓ KINAI HADSEREGRE.

Tokióból jelentik: A japán repülőgépek megkezdtek a támadást a felvonuló kínai hadsereg ellen. A japánok a Galza és Nanau közötti utvonalon hatalmas bombazáport zudítottak a 49-ik hadosztály csapataira. A bombázás folytán a vasutvonal teljesen elpusztult.

A hercegné képeskönyve

*

Párizs, augusztus hó.

„Images d'Épinal“-nak, épinali képeknek nevezik a franciák azokat a nagy színes kartonlapokat, amelyeken tarka képecskék sorozatban követik egymást, egy-egy együgyű mesét eleve nitve meg minden lapon jó gyermekek számára. Épinal városa ebből a gyermekkép-iparból szerzi vagyonát évszázadok óta.

Ilyen „épinali képeknek“ nevezi a román hercegasszony, Bibescuné most megjelent francia könyvét s e cím nem helytelen, mert ez a könyv a párizsi mondén könyvpiac legújabb szenzációja. Sem összefüggő emlékirat, sem tanulmány, s bár a hercegnő bő élettapasztalataiból merítve, a világ nagyjaitól való összetalálkozásait és kapcsolatait írja meg benne, valójában portrék gyűjteményének sem mondható, mert a szerző-hölgy hőseit sem olyanoknak nem karakterizálja, amilyenek tényleg voltak, még kevésbé olyanoknak, amilyenek lehetnek volna vagy kellett volna lenniük, hanem egyszerűen olyanoknak írja meg őket, amilyeneknek mutatkoztak egy-egy futó beszélgetés alkalmával. Színes épinali képek tarka sorozata, mondén riportok, királyokról, tudósokról, hadverő tábornokokról, színészekről és felfedezőkről. Bár sosem teljesekek, sosem mélyrehatóak, mégis mindig érdekesek, lebilincselők, mert a valóság erejével hatnak s a közéleti emberek közismert képét néha meglepően világítják meg egy-egy elejtett szóval, point-tel, mely gyakran többet mond, mint amennyit a szóló mondani akart.

Egy rózsza ötven év előtt.

Milyen váratlan például, mikor egész sor érdektelen koronás fő után a 89 éves detronizált császárnéval, Eugéniával áll szemben a szerző Farnborough-Hill-ben, 1915-ben. A császári nőt férjének országának, házának elveszte, imádott fiának eleste a messze Afrikában sem tudták megtörni. Agg magányában is uralkodónak érzi magát, „mintha tegnap este jött volna a Bal des Tuileriesből“, írja Bibescuné. „Ha az antant győz, Románia meg fogja kapni Erdélyt és Bukovinát — (mondja) —, hanem a ruténlakta vidékeket nem adhatjuk magunknak semmi esetre“. S ez a lapsus linguae, az „adhatjuk“ első személyben ezen a helyen köteteket beszél...

A következőkben Eugénia a Bibescuné apósáról beszél igen eleven emlékezéssel, aki Compiègneben 1868 szeptember 6-án egy rózsát adott neki, de keményen hallgat, mikor a hercegné anyósára viszi a szót. Ötven év elmúlása nem mosott le, nem enyhített semmit a császárné emlékezetében. III. Napoleon özvegye, egyben I. Napoleon dédunokája is; igazi Bonaparte, állhatatos szeretetben s gyűlöletben egyaránt és nem tanult meg soha felejteni...

Nagy Károly szafirja.

S aztán elmond egy megdöbbentő kis történetet a legendás szafir-köszöntőről, mely Nagy Károly talizmánja volt valaha, a regék idejében, a magyarok bejövetele előtt. Aachenben, Nagy Károly sírjában nyugodott évezredig a mesés drágakő s a csatt a nagy uralkodó halotti palástját fogta össze. Mikor a nagy Napoleon ott járt, a jámbor barátok felörték a sírt és elvitték az ősi talizmánt hódoló ajándékkul a sansculotte-ból lett császár tiszteletére. Első Napoleon hagyatékából jutott az ereklye aztán III. Napoleon birtokába és Eugénia csináltatott neki ódon aranyból új foglalatot. Hanem a drágakő, úgy látszik, elvesztette csodatevő hatalmát az aacheni sírban...

Eugénia mégis nagy tiszteletben tartotta és ekezezőr hordta az ezeréves szafirt száműzetésében is. II. Vilmos a század elején meg akarta venni tőle, de a koronátlan császárné nem vált meg a ritka ékszertől. Aztán élete végén, a második versaillesi béke napjaiban a rheimsi érseknek adta ajándékkul, Lucon bíborosnak.

Aztán egy reggeli Chequers-ben MacDonald és — a világsztár és világpolitikus — Chaplin között. Hallatlanul zajos jelenet. A világhírű moziszínész dicsekszik a világhírű államférfinak, hogy „Angliába érkezésének első három napján máris 73.000 levelet kapott ismeretlen tisztelődítől, 671 unokatestvére bukkant fel 3 nap alatt és 9 idős hölgy ismert fel benne rég elhagyott fiát, mert a lapok azt írták tévesen, hogy talált gyermek, bár agg édesanyja jó egészségben él Kaliforniában. Reggeli után Manchesterből kap Chaplin táviratot: a vakok egyesülete kéri, mondjon beszédet valamilyen jótékony ünnep alkalmából 5000 vak előtt. Chaplin, aki nem utasíthatja el a kérést, most hirtelen minden biztonságát elveszti. Ezek a vakok talán az egész világon az egyedüli 5000 ember, aki nem „látta“ Chaplint soha! S a színész, aki megszokta, hogy mozdulattal, mimikával fejezzen ki a vásznon számlálatlan embermilliók előtt minden érzésarnyalatot, most elveszettnek és tehetetlennek érzi magát, amikor oly „néző“-közönséghez kell szólania, mely csak „hallgat“. Most aztán megszólal MacDonald, aki

eddig szótlánul hallgatta a világsztár dicsekvéseit: „En, látja, ezt nem érzem ily nehéz feladatnak. Mint pártvezér egész életemben a hang hatalmával hatottam és mégis megszoktam, hogy — süket füleknek kell beszélnem“...

Megint más lap. Lyautey marsall, az ország-szerző, kinek a köztársaság afrikai impériumát köszönheti. A századnak talán legegységesebb, legkiegyensúlyozottabb embere, aki a sivatag fölényes nyugalmát hordta szürke szemében. „Holott az életem tele van ellentmondásokkal“, mondja a hercegnének. „Katona vagyok, mióta élek — és utálok minden katonásdit és jénézek minden katonát... Igazi tiszta vagyok és híthű katolikus és minden érzelmekkel mégis Dreyfus mellett álltam perében. Büszke vagyok rá, hogy a francia akadémia engem sorába feivenni méltatott, de be nem tenném lábamat a Mazarin-palotába, mert nem ülök egy asztalhoz X... ural, aki pedig ugyancsak az akadémia tagja. A demokratikus polgári republika ügyét szolgálom híven egész életemben s mindig kész voltam meghalni érte, ha utálok mindent, ami polgári,

Miért nincs jólszabott ruhája a japán császárnak?

Gyilkos etikett-szabályok a Nap Fia körül

Tokió, augusztus hó.

A japán császárral összehasonlítva, a világ minden diktátorának hatalma jelentéktelen. A császár hatalma ugyanis valóban korlátlan. Minden japánt már gyermekkorától úgy nevelnek, hogy

a császárnak ne embert, hanem istent lásson.

Csak az tudja a császár óriási hatalmát felfogni, aki évekig élt a Tenno-uralom fényében. Hogy a császárt még jobban sikerüljön az emberi közösségből kiemelniök, hihetetlen propagandára van szükség és a legszigorúbb büntetéseket alkalmazzák azzal szemben, aki a legcsekélyebb vétséget követi el a császár személye ellen. Megtörtént egyszer, hogy egy japán újság tévedésből azt a két szót, hogy: „császári udvartartás“ kisbetűvel írta le és nem úgy, ahogy kötelező: „CSÁSZÁRI UDVARTARTÁS“. Az újságot két évre betiltották, a szerkesztőket száműzték a fővárosból. A korrektort több évre lecsukták. Mikor az újságot újra engedélyezték, senki nem akarta megvenni és a lap tönkre is ment.

Ha a császár az utcán végigvonul,

egyetlen embernek sem szabad magassabban állnia, mint a császárnak.

Egy süket kőműves nem hallotta egyszer a szírenabugást, mellyel a császár jöttét jelezték és állva maradt a létráján, miközben a császár

mert csak a köznépet és az arisztokratákat szeretem, s teljes szívemből legitimista vagyok. Ez pedig, látja, több mint politikai állásfoglalás. A királyhűséget úgy kell hogy nézze, mint egy csodálatos virágot, melyből csak egy példány lehet. Velem a francia királyok utolsó szolgája fog meghalni“...

Az elsüllyedt harangok.

Blériot-val, a viharzó tengeren, egy óceánjáró fedélzetén beszélget s az aviatika úttörője, aki elsőnek repülte át a La Manche-csatornát, a világtenger közepén emberlaktá, lebegő szigetéről beszél neki, hol a tengerek acélmadarai fognak estőként leszállani mindennapos útjukon Franciaország és az Egyesült Államok között. „Naponta két járat fogja itt keresztelni egymást és háború esetén az amerikai légi haderő egy nap alatt Európában teremhet... De az én szigetem kápolnájában a regés Ys elsüllyedt harangjai fognak zúgni, amiket kiemelünk az óceánfenékről“...

A hercegné háborús levelekkel zárja be könyvét. Ismeretlen „keresztfiat“ leveleivel, akik a fiamand haretéren hullottak el. Csak egy mondatot iktatok ide a levelekből. Douaiból írja egy angol zászlós egy nappal eleste előtt: „Ma egész nap arra gondolok, hogy ugyanaz a véres napgolyó fog lenyugodni este a békés melfordi dombok mögött is...“

arra haladt. Két méterrel állt magasabban, mint az uralkodó. A kőműves erre

önként megölte magát, hogy császárt megkímélje a közmegegyezéstől.

A sztrájkoló munkás egyszer felmászott a gyárkéményre és nem akart lejönni. A rendőrség megfúvatta a császár jöttét jelentő szírenákat, az embernek nem volt már ideje, hogy lemászson, erre azt tette, amit minden más japán megtett volna a helyében —

leugrott a kéményről és összezúzta magát.

Ha valaki megsérti a császárt, akárcsak egy kis figyelmeztetés erejéig, halállal kell bünhődnie. A múlt év május 30-án például a császári különvonatnak négy perc késése volt.

A mozdonyvezető, a fűtő, az állomásfőnök és négy alkalmazott harakirit követelt el.

A múlt év december 11-én a királyi autó bal sárhányója egy kőbe ütközött és könnyebben megsérült. A soffőr az út végén öngyilkos lett.

A császár Tokióban lakik palotájában, amelyet három árok és három fal vesz körül. 1889-ig a császároknak átlag ötszáz feleségük volt. Ekkor hozták be az egynejséget. Egy ilyen „istenember“ élete meglehetősen komplikált, mert minden hatalma ellenére szüksége van néha az emberekre. Ha például megbetegszik,

az udvari orvosnak soha nem szabad csupasz kézzel hozzáérnie, legfeljebb, ha a császár megengedi, vastag selymesztyűvel érhet hozzá.

Ugyanezek a szabályok állnak fenn az udvari szabó számára is. Ezért csodálkozik sok diplomata, hogy miért nem hord a császár soha jól szabott ruhákat. Néhány hónappal ezelőtt, a császár, mielőtt beszállt volna kocsijába, megcsúszott. Az egyik inas az utolsó percben elkapta. Ezért tízevi fegyházra ítélték. Hatalmának megfelelő a császár vagyona is. Körülbelül

négymilliárd hold földje van, 325 millió dollár értékben.

Hivatalosan tulajdonképpen egész Japán az ő magántulajdona. A modern Japánnak tehát kettős arca van. Kifelé európai módszerekkel felépített ország, befelé azonban egy különös vallási közösség, az isteni császárral az élen. Amit a császár kíván, megtörténik, mivel nem az ember parancsol, hanem a Nap Fia, tehát Isten a maga személyében.

Hírdetés!

Wieser S. J. — Belucsák S. J. :

ALPESI FÉNY

Páratlan értékű és érdekességű ifjusági munka magyar fordítása.

A vörös Bécs idejéből vett történet. Egy gimnázium tanulójából adja a modern fiatalság lelki keresztmetszetét. Ateista, kommunista, erkölcsi fertőben sanyalódó fiúk — s a romlottság közt helytálló és diadalmaskodó lilomos lelkek közt izzik állandóan feszült érdeklődést kiváltóan az élet s hatása erősen megfogó, nevelőerejű. Heini, a főhős ideálja lehet minden fiúnak.

Középiskolásoknak nem lehet eléggé ajánlani! Kartonkötésben, remek címlappal ára 50 lejt és portó.

Megvásárolható minden könyvtárunk utján is.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétoldós: Egész évre 600, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Felöltszerkesztő: PERÉDI GYÖRGY

Csúji szerkesztő: dr. Sulyok István
Cluj, Piata Unirii 13.

Leiratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.
Csekk válaszlevegőre magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Északnyugati szél, több helyen eső, zivatar. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

II. KÁROLY KIRÁLY AUSZTRIÁBAN.

Bécsből jelentik: Itteni jelentések szerint a közeli napokban a karintiai Pörschah városába várják II. Károly román királyt, aki Ileana főhercegnő és Antal főherceg meglátogatására készül.

Borzalmas vihar pusztított Galatiban és Brailában. Bucuresti. Saját tud. Galatiban és Brailában kedden délután óriási felhőszakadás pusztított. A mélyebben fekvő utcákat elöntötte a víz és az emberek csak csonakokkal közlekedhettek. Sok ház is súlyosan megrongálódott. A galatzi 11-ik dorbanti ezred kaszírnyájának udvarán a vihar kidöntötte a villamos vezeték tartó oszlopot. A lezuhanó magasfeszültségű vezeték egy katonát agyonsújtott. Társai segítségével siettek és közülük többen súlyosan összeestek.

MANIU FELEL A VÁDAKRA. Bucuresti-ből jelentik: A „Gazeta” jelenti, hogy Maniu livei a napokban Sovatan nagy tanácskozással tartanak, amely alkalommal a volt miniszterelnök válaszul az ellene távollétében felhozott vádakra és egyben beszámol külföldön szerzett tapasztalatairól.

* Az albaiuliai Majláth liceum internátusában még néhány hely van üresedésben. Részletes tájékoztatót készséggel küld a liceum igazgatósága.

A KOMMUNISTA PART EGÉSZ IRATTÁRÁT LEFOGLALTA A FŐVÁROSI RENDŐRSÉG. Bucuresti. Saját tud. A Calea Văcărești 210. szám alatti mézarszékben, amely Horváth György tulajdona, a rendőrség Parizianu és Ananiu vezetésével meglepetésszerűen házkutatást tartott. A húscsarnok egyik helyiségében régi vasak és deszkák között elrejtve két bördönd kommunista propaganda anyagot találtak. A rendőrség elkobozta a romániai központi kommunista párt egész levéltárát, amelyet cigarettá papírokra irtak, de vegytinta segítségével előhívtak. Cigaretta papíron elrejtett üzeneteket juttattak el Románia különfélé fegyházában bűnösüket töltő vagy letartóztatásban lévő kommunistákhoz is, amelyekben kioktatták őket, hogyan védekezzenek a bíróság előtt. Rengeteg kompromittáló levelet és röpíratot találtak. A röpíratok román, magyar, német, francia és orosz nyelvűek. Horváth Györgyön kívül a rendőrség még letartóztatta Hramovici Nahun bádögost is, aki résztvett Horváth üzemében.

HAJÓZHATÓVÁ TESZIK A KÖRÖS MAGYARORSZÁGI SZAKASZÁT. Budapestről jelentik: Kállay Miklós, az Országos Magyar Öntözőhivatal elnöke 14 éves munka-programjáról nyilatkozott. A program megvalósulása során a Körös hajózhatóvá válik, a legnagyobb eredményt azonban a természetlag emelkedéstől várják. Természetesen az öntözés a rétgazdálkodás fejlődését is maga után vonja. Kísérletezni fognak rizstermeléssel is. A tervek megvalósítására a kormány évenként 5 millió pengőt szavazott meg. Ebből az összegből az első években tartalékolni fognak a későbbi nagyobb beruházásokra.

* Ideges embereknek és lelkibetegeknek az igen enyhe hatása, mindig megbízható természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorral egy pohárral bevéve — rendszeres bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.

Kiütéses tifusz Sat-Sugatagon. Sighet. Saját tud. Codrea Petru 24 éves csendőr, aki Rosia Hontaran (jud. Alba) teljesít szolgálatot, kétéhetes szabadságra jött Sat-Sugatagra. A szabadság letelte után Codrea visszatázott ezredéhez, közben pedig felesége, Tupița Mária 30 éves sat-sugatagi lakos kiütéses tifuszgyanus körülmények között megbetegedett. Tupița Mária dr. Wider körorvos utasítására a sighet-i közkórházba szállították, ahol a vizsgálat során megállapítást nyert a kiütéses tifusz.

FELROBBANT A CSÉPLŐCÉP KAZÁNJA — HÁROM EMBER MEGHALT. Bucurestiből jelentik: Kedden délután a Turru-severin környékén Doronița községben felrobbant egy cséplőgép. A robbanásnak három halálos áldozata van. Tizen könnyebben megsebesültek.

Vakmerő betörés Brasovban. Saját tud. Lenhard Ilona Muntenia utca 1 szám alatt lévő lakásából ismeretlen tettesek 14 ezer lei értékű ruha és ékszerneműt loptak el. A betörők álkulccsal hatoltak be a lakásba.

Halálos autószerencsétlenség történt az osztrák-svájci határon. Budapestről jelentik: Megrázó autószerencsétlenség híre érkezett az éjszaka Budapestre. Az osztrák-svájci határon, Trafoi közelében haladt autóján Lampel György budapesti főtisztviselő, édesanyjával, özv. Lampel Gézánnal. Eddig még ki nem derített körülmények között az autó — amelyet Lampel György vezetett — egy szakadékba zuhant. Lampel Gézánné szörnyethalt, fia csodálatosképpen csak kisebb sérüléseket szenvedett. Lampel Gézánné, az Elektromos Művek nemrég elhalt igazgatójának özvegye, két héttel ezelőtt fiával, a 30 éves Lampel Györggyel autóturára indult Svájcba. Tegnap este nyolc órakor érkeztek az osztrák-svájci határhoz. Meránba akartak menni, ahol az özvegyasszony született. Trafoi közelében történt a katasztrófa. A könnyebben megsérült Lampel György maga hívta fel telefonon éjszaka feltizenegy órakor budapesti jogtanácsosukat. Sirástól elcsukló hangon közölte a szerencsétlenséget. Elmondotta, hogy édesanyja azonnal meghalt, ő azonban csak jelentéktelen sérüléseket szenvedett. Olyan feldúlt idegállapotban volt, hogy az ügyvéd nem is kérdezte a szerencsétlenség körülményeiről.

* **Felvétel az oradeai Szent József fiúnevelő Intézetbe.** Az oradeai Szent József fiúnevelő intézet felvesz elemi, Gojdu liceum román és magyar tagozatára és kereskedelmi liceumba járó rendez bentlakó növendékeket. Egészséges lelki és testi nevelés, gondos felügyelet, naponként többszöri egyéni és csoportos korrepetálás, igen jó ellátás és állandó orvosi felügyelet. A hely biztosítása céljából tanácsos a növendékeket minél előbb előjegyeztetni. Tájékoztatót készséggel küld a Szent József fiúnevelő intézet igazgatósága, Oradea, Str. Brătianu 7.

Indián anya, aki „ponchónak” nevezett kendőben, a hátán hordja kigyermekét. Az anyai szeretet egy éredek példaképe

Ne adják el áron alul idei buzájukat a gazdák:

Bucurestiből jelentik: A gazdasági és pénzügyi helyzet következtében, a gazdák már a cséplőgép mellől piacra viszik buzájukat. Minden évben azután bekövetkezik az az időpont, amikor megbánják a gyors eladást, mert a gabonák magasabb árakat érnek el. Ebben az évben, egyes vidékektől eltekintve, nagyon sok a gyenge minőségű buza. Éppen ezért, tanácsos volna, ha a gabonát a mostani kereslet idején csak ezen adnának tul, míg a jobb minőségűt megtartanák a kedvezőbb piaci ár alakulás idejére.

Az oradeai Szent Orsolya zárdában folyó év szeptemberében Montessori ovoda nyitlik. Bővebb fevilágosítást ad a zárdá előjárósága.

Vadászfegyverrel játszott és súlyosan megsebesítette magát egy iparostanonc. Mercurea-Ciuc. Saját tudósítónktól. Buzás József nevű 19 éves gheorgheni asztalostanonc kíváncsiságból megakarta nézni, hogy meg van-e töltve a gazdája falonfüggő vadászfegyvere. A fegyver elsült és felőstően súlyosan megsebesítette a kíváncsi iparostanoncot. Gondatlanság miatt eljárás indult az ügyben.

Felgyújtották a bíró házát. Sighet. Saját tud. Hétfőre virradó éjjel kigyulladt és leégett Rednic Gavril berbesti bírónak istállója és esürje. A tüzet csak nagy erőfeszítéssel tudták lokalizálni. A vizsgálat alkalmával megállapították, hogy a tüzet bűnös kezek okozták egy politikai viszálykodásból kifolyólag. Rednic Gavril egyébként a múlt hét folyamán a sighet-i főtéren lezajlott politikai incidensnek egyik szereplője volt.

Felrobbant az utcán talált dinamit. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Borbély János raculi gazdálkodó Ilonka nevű leánykája dinamitpatront talált az utcán. Odaadta Zöld János nevű hasonlókorú fiúcskának, aki kövel ütlegelni kezdte. A dinamit robbant és életveszélyesen megsebesítette a fiúcskát. A leánykának az ijedtségen kívül nem történt semmi baja, ami csodával határos. A csendőrség szigorú vizsgálatot vezetett be, honnan kerülhetett a veszedelmes robbanószer az utcára.

Revolver a gyermekek kezében. Bucuresti. Saját tud. Az ókirályságheli Botosan városban véletlen szerencsétlenség történt. Két elemi iskolai tanuló: Constantin Niculescu és Matei Volube egy katonai revolverrel céllövősdit játszottak és az egyik golyó Ion Dusman 28 éves favágót találta el, aki éppen akkor haladt keresztül az udvaron. A két gyermek tettük következményeitől való féltelmükben megszorítottak hazulról. A csendőrségnek azonban sikerült előkeríteni őket. A gyermekek egymást vádolják a szerencsétlenség megtörténteért. Mivel kiskorukról van szó, letartóztatás nem történt.

Kiesett a mozdonyból — súlyosan megsebesült. Braşov. Saját tud. Anghel Ioan ploesti illetőségű mozdonyvezető kedden délután eddig még ki nem derített körülmények között a Timişul de Sus és Predeal közötti alagut bejáratán kiesett a mozdonyból. Anghel Ioan súlyosan összezúzta magát és életveszélyes sérülésekkel szállították be a brasovi közkórházba. Mindeztideig még nem tudták kihallgatni, mivel eszméletét egy percre sem nyerte vissza.

Maximális árak Deván. Saját tud. Augusztus elsejével a devai városi tanács állandó bizottsága új maximális árakat hozott be. Ezek: nullás liszt 10 lei, 4-es liszt 9, 6-os liszt 7.50 lei. Zsemlyekenyér szabad, 4-es lisztből 8 lei, 6-os lisztből 7 lei. Marhahus 19 lei, szopós borju 26—28, sertés 26, sertéskaraj 30 lei, olvasztani való hajt 34, zsir 38, olvasztani való szalonna 32 lei. Kukorpor 29, süvegukor 30, kockacukor 31 lei. Bükk- vagy cserfa méterenkint a piacon 210 lei. Elsősztályú étteremben ebéd 24 és 28 lei, II. o. étteremben 20 és 23 lei.

A SATUMAREI IRGALMAS NÖVÉREK VEZETÉSE ALATT ÁLLÓ NYILVÁNOSSÁGI JOGGAL BÍRÓ RÓMAI KATOLIKUS LEÁNY-LICEUM I—VIII. osztályu román és I—IV. osztályu magyar tagozatára aug. 25-ig lehet jelentkezni. Augusztus 25-én kezdődik a beiratkozás és szeptember 1-én az első, szeptember 6-án az V. osztályra jelentkezők felvételi vizsgálja. A zárdai internátusba ugyanezen időben lehet jelentkezni. Tájékoztató kapható az irgalmas nővérek zárdájától. Str. Stefan cel Mare No. 13

* **Ha étvágytalan, úgy igyék néhány napon át reggel éhgyomorra fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ezáltal bélműködése szabályozódik és így egész emésztése rendbe jöhet. Az orvosok ajánlják.**

Hidakat vitt el és nagy kárt okozott a Középciucon felelt átvonult zivatar. Mercurea-Ciuc. Saját tudósítónktól. Hétfőn éjszaka hatalmas vihar vonult végig Középciucon. Olyan rengeteg vízmennyiség került a földre órákon keresztül, hogy a kicsiny falusi patakok a hegyekről lefolyó áradástól annyira megnöttek, hogy hidakat romboltak szét és gabonában, sarjutermben rengeteg kárt okoztak.

HÁROM KÖZSÉGI BIRÓT MENESZTETEK AZ ALLAMNYELV NEM TUDÁSA MIATT. Targu-Mures. Saját tud. Mures megye főnöke, Porubski Francisc rendeletet adott ki, mely szerint a cocosi, cornesti és paneti községi bírót az állam nyelvének nem tudása címén tiszttségük alól felmentette. A megyefőnöki rendelet megállapítása szerint nevezett községek felmentett bírói nem bírják az állam nyelvét úgy, ahogy azt megkívánják tőlük s ezért kellett állásukban őket román nemzetiségűekkel helyettesíteni.

IPAROS TANONCOKAT KERES A CLUJI SZEKELY TÁRSASÁG. A működésének 11-ik évébe lépő Cluji Székely Társaság új tisztikara az iparos tanoncok elhelyezésével fokozottabban kíván foglalkozni. Jelenleg el tud helyezni asztalos, fésűs, szűs és több cipész szakmát tanulni akaró székely fiút. Felkérjük mindazokat (elsősorban a falvakon lakó lelkész és tanítóurakat), akik ilyen érdemes és szegénysorsú fiúkról tudnak, hogy azok neveit ajánlásaikkal együtt írásban jelentsék be a Cluji Székely Társaságnak (Cal. Marechal Foch 43).

Leesett szekeréről s halálosan megütötte magát. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Potovszky László 34 éves tekintélyes cozmeni birtokos szekerével Casin felé igyekezett a Nyergestetőn keresztül. Megterhelt szekerével kőre hajthatott fel, mert a szekeréről leesett és olyan súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy négy napos gondos ápolás után meghalt. A fiatal birtokos tragédiája általános részvételt keltett a községben.

ZSUFOLTAK A BERLINI „LÁMPA-GARÁZSOK. Berlinből jelentik: Berlinben igen nagy a garázshiány. Az utóbbi években az autózás nagymérvű elterjedésével a garázstulajdonosok nem tudnak lépést tartani. A berlini taxi-autók tulajdonosai éjjelre egy erősen megvilágított tere viszik autójukat és reggelig őrizet nélkül hagyják. Az autók ilyen éjszakai szállását Berlinben „lámpa-garázs”-nak nevezték el. Egy éjszaka folyamán a rendőrség Berlinben 9988 ilyen „lámpa-garázs”-ban elhelyezett autót számolt össze.

Az oradeai nyugdíjasok kedvezményes tüzfája. A Nyugdíjas Közalkalmazottak Segítő Egyesületének tagjai tűzifa szükségleteiket irodánk utján (Katolikus Kör fész. 10.) kedvezményes árban szerezhetik be. Elnökség.

Zürichi zárlat. Párizs 16.32 fél, London 21.68 háromnegyed, Newyork 435.25, Brüsszel 73.30, Milánó 22.92 fél, Amszterdam 240.12 fél, Berlin 175.10, Bécs — schilling 81.80, Prága 15.19, Varsó 82.70, Belgrád 10, Bucuresti 325.

* **Ingyenes felvétel zárdába.** Assisi Szent Ferenc Leányai betegápoló rendjének egy kegyes jötevője lehetővé tette azt, hogy komoly hivatással bíró 10 oly hajadont, akik a középiskolának legalább 4 osztályát jeles eredménnyel elvégezték, hozomány és kelengye nélkül felvehetnek rendi jelöltnek. Eletkor: 16—30 év. Személyesen vagy kérvény útján (ez utóbbi esetben fénykép, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítvány, valamint állampolgársági bizonyítvány és keresztlevel csatolandó). A rend tartományi Főnöknőjénél lehet jelentkezni, cím: Radna, jud. Arad, Str. Alexandru Nr. 3.

Letartóztatták a Bódi-tóban öngyilkossá lett balamarei asszony férjét. (Satu-Mare.) Junius elején megdöbbsentő öngyilkosságról számoltunk be. Kovács Károlyné, a balamarei Phönix gyár ácsmesterének 28 éves felesége, a Bódi-tóba ugrott és megfulladt. A szerencsétlen nő bucsulevelet hagyott hátra, amelyben azt a rettenetes vádat hangoztatta, hogy férje az oka az ő halálának, mert durván bánt vele. Kovács ellen a levél alapján eljárás indult, amely most szenzációs fordulathoz ért. Dr. Haiaș Joan vizsgálóbíró kihallgatta a Kovács-házaspár szomszédait, akik valamennyien azt állítják, hogy Kovács tényleg ütötte-verte feleségét. A vádlott kihallgatása is megtörtént és utána a vizsgálóbíró kihirdette Kovács előtt a letartóztatási végzést, amelyet az új büntető törvénykönyv alapján fogatosított. Az új törvény ugyanis 3—5 évig terjedő fogházszal sújtja azt, aki valakit öngyilkosság elkövetésében elősegít, vagy a halálba kerget. Kovács Károly jelenleg vizsgálati fogságban ül a satu-marei fogházban.

Megtalálták Gál Anna gyári munkásleányt, háromszázmillió lei egyetlen örökösét

— A szerencsés aradi munkásleány Londonba készül —

Aradról jelentik: Néhány nappal ezelőtt egy titokzatos asszony érkezett Aradra egy ismeretlen férfi társaságában és egy Gál Anna nevű leányt keresték itt, aki Londonban elhunyt nagypája után 40 ezer fontot — közel 300 millió leit, — örökölt. A mesebeli örökség híre érthető szenzációt keltett és miután Gál Anna Aradról hónapokkal ezelőtt ismeretlen helyre távozott, nyomravezetőjének 300 ezer leies jutalmat tűztek ki. Érthető, hogy az amatőr és hivatásos detektívek légiója kutatta a legendás összegű örökség boldog várományosát, akit

az ujságok cikkei nyomán Sibiuban találtak meg.

A horribilis összegű örökség jogosultját az aradi rendőrkveszturára érkezett hivatalos értesítés szerint — Mateescu Titu sibiui államrendőrségi detektív találta meg a Blanari-utca 1 sz. házban levő lakásán.

Gál Anna leirhatatlan örömmel értesült a reá váró londoni örökség híreről.

Elmondotta, hogy a 300 milliós hagyaték nagypája, Gál János után maradt. Gál János több évtizeddel ezelőtt Aradról vándorolt ki a brit világbirodalomba, ahol sok viszontagság után tudott csak állandó keresethez jutni, majd később, miután vállalatot létesített, telepedett le Londonban.

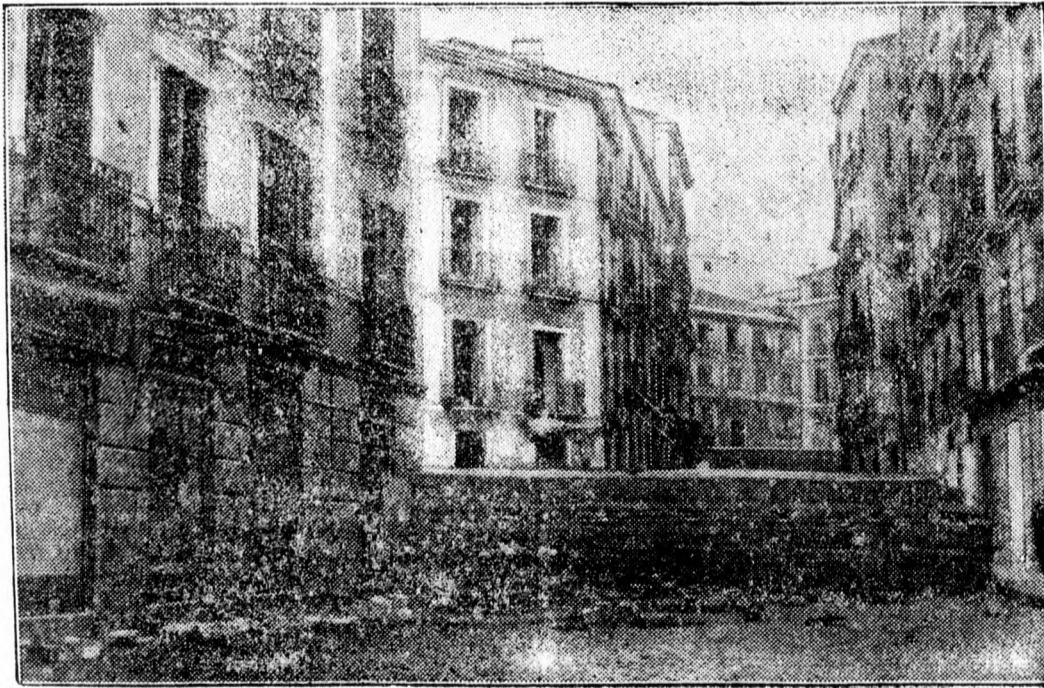
Gál Anna előbb Sibiuban volt alkalmazásban, ahonnan Aradra, majd Timisoarára, később pedig Oradeára ment és onnan a közelmúltban tért vissza Sibiuba, ahol munkásleányként dolgozott.

Eppen munkahelyéről tért haza, amikor a detektív megvitte neki a mesebeli örökség híret.

A fantasztikus összegű hagyaték híre hamar elterjedt a városban és az örökség boldog várományosát угyszólván percek alatt megrohanták „jóakarói”, akik felajánlották segítségüket az örökség megszerzésében.

Említésre méltó, hogy ugyancsak ma délelőtt Oradeáról Decski Jozefin ottani lakosnótól érkezett levél az aradi rendőrségre. A levél írója Gál Anna sibiui címét közölte az aradi rendőrséggel és természetesen bejelentette igényét a felajánlott jutalom összegére. A jutalomra egyébként Mateescu detektív is igényt tart, aki Gál Annát megtalálta.

Az elveszetteknek hitt Gál Anna megkerüléséről egyébként értesítették a bucuresti angol követséget is. Gál Anna ügyében most már a sibiui rendőrség teszi meg tovább a szükséges intézkedéseket, hogy beszerezzék a hivatalos okmányokat, amelyeknek segítségével a londoni örökség boldog várományosa felveheti az Aradról elszármazott nagypája hagyatékát. A sibiui rendőrség az aradi rendőrséghez fordult különböző okmányok beszerzéséért és Jancu Traian rendőrkvesztor elrendelte a szükséges intézkedések megtételét.

Barrikád Madrid egy ik főbb utcáján, ahol a feltépett utcakövekből emeltek torlaszokat a vörösek

Főtisztelendő Plébánia Hivatal

Tisztelettel értesitem az összes Főtisztelendő plébánia hivatalokat és más egyházi intézményeket, hogy férjem halála után nagymultu építési irodájának vezetését sajátmagam vettem át és azt férjem általánosan ismert, becsületes munka-szellemében kipróbált szakembereimmel és tökéletes szakmai felszereléssel irányítom. Továbbra is elvállalok és végrehajtok mindenféle szakmába vágó munkálatot, ha templomot, iekolát vagy más egyházi épületet kell építeni, átalakítani, tatarozni. Megkeresésre, saját költségemen szakemberem a helyszínre utazik. További szives pártfogást kér

ÜZV. BALINT DÁNIELNÉ
Oradea, Strada Academiei No. 2.

Tizenkét embert mart meg a veszett macska. Baia-Mare. Saját tud. Dr. Vulcan Petre orvos macskája megveszett és 12 egyént megmart. Valamennyiüket beszállították a cluji Pasteur-intézetbe

Satumarei hiradó. Halálos szerencsétlenség érte Bancu Ilie homorod de susi gazdaköcsőt. A szénapadláról takarmányt dobott le a jászolba és eközben megszédülve, lezuhant. Oly szerencsétlenül esett le, hogy azonnal kiszenvedett. — Odoreuban különös baleset érte Marchis Ferencné ottani asszonyt. Örölni valót vitt Schwart Andor malmába s amikor belépett az ajtón, a malom fal beomlott. Marchisné eszméletlenül huzták ki a romok alól. A lehulló tégladarabok a fejét érték és súlyos agyrázkódást okoztak. A szerencsétlenül járt asszonyt egy satumarei magánaszanatóriumban ápolják.

SPORT

Svájc visszavonult a KK-ból

Németország kapcsolódik be a Kupa-küzdelembe, vagy Románia és Jugoszlávia vesz részt jövőre 2-2 csapattal

Bécsből jelentik: A Középeurópa Kupa bizottságának köreiben már mint befejezett tényről beszélnek arról, hogy jövőre Svájc nem nevez a Középeurópa Kupa küzdelmeire. A svájci csapatok vereségei ugyanis megerősítették azt a meggyőződést, hogy Svájc együttese nem éremig el a középeurópai csapatok tudásának színvonalát. Ez egyébként a bevételeken is meglátszik.

Svájc tehát jövőre nem indul, ami azt je-

lenti, hogy két hely felszabadul a „kupában”. Erre a két helyre, természetesen, számos jelentkező akad. Az alapító országokban sok híve van annak a nézetnek, hogy a bajnokságok negyedik helyezettei játszanak selejtezőt a két helyért. Más nézet szerint Németország kapná a két helyet, de még valószínűbb, hogy Románia és Jugoszlávia kap egy-egy helyet, úgyhogy jövőre két-két csapattal indulna ez a két ország.

Osszehívják a Consiliul Federalt

A Nemzeti Bajnokság körül csak egy biztos — a bizonytalanság

Fogadta ugyan Tilea szövetségi elnök Eladescut és Juga dr.-t Eforián, de választ nem adott az NB kettéválasztása ellen tiltakozó emlékiratra

Bucurestiből jelentik: Ismeretes az az akció, amelyet a nagyegyesületek a nemzeti bajnokság régi rendszerének visszaállításért folytatnak. Eladescu és Juga Livius dr a nagyegyesületek megbízottai Eforián két órás megbeszélést folytattak Tilea futballszövetségi elnökkel. A megbeszélésekről nem adtak ki hivatalos jelentést és a fővárosi sportlapok két ellentétes híradást közölnek ezzel kapcsolatban.

A Sportul Capitalei megírja, hogy Tilea szívélyesen fogadta a nagyegyesületek képviselőit, de leszögezte előtük, hogy az új beosztáson nem áll módjában változtatni. A lap azt is megírja, hogy Tilea Eforiába kéréte a fővárosból Capatanat, a futballszövetség egyik vezetőjét, akivel tanulmányozni fogják a nagy

csapatok terjedelmes beadványát, amelyben a régi bajnoki rendszer visszaállítását kéri. Eladescu dr és Juga Livius dr a fővárosba való visszatérésük után nyilatkoztak a Sportul Capitaleinak, amelyben kifejtették, hogy optimizmussal tekintenek az események elé.

A Gazeta Sporturilor azt írja, hogy az Eforián tartott megbeszélésen felvetődött annak a lehetősége, hogy a közeljövőben újra összehívják a Consiliul Federalt és felülvizsgálják a nemzeti bajnokság új rendszerét. A lap arról van értesítve, hogy a Consiliul Federal ülését Eforián tartják meg.

A nemzeti bajnokság beosztásának kérdésében már a mai napon döntő fordulat várható.

Befejeződött a KAC teniszversenye

Grad nyerte a férfi egyest

Clujról jelentik: A KAC országos teniszversenye kedden befejeződött. Az utolsó játéknap eredményei:

Férfi egyes I. o.: 1. Grad (CFR). 2. Farkas Ernő (KAC). Döntő: 1:6, 4:6, 6:4, 6:2, 6:3.

Férfi páros I. o.: 1. Pusztay, Benedek (TC). 2. Dr Farkas, Benedek (KAC). Döntő: 6:3, 10:6, 6:3, 11:9.

Vegyes páros I. o.: 1. Bereczky, Steiner (CAO). 2. Platthy, dr Farkas (KAC). Döntő: 6:2, 6:1.

Férfi egyes II. o.: 1. Brandusa (KAC). 2. Oviçi (Mures). Döntő: 6:2, 6:1. A fiatal Brandusa az elődöntőben 6:4, 6:2 arányban győzte le a Pusztayt verő Cristescut.

Férfi páros II. o.: 1. Weiss (H). Petrovici (CAO). 2. Cristescu (Doherty) Popescu (U). Döntő: 6:2, 6:3.

Női egyes II. o.: 1. Lám (KAC). 2. Dombora (Gloria). Döntő: 3:6, 6:4, 4:5 w. o.

Vegyes páros II. o.: 1. Urzica, Cristescu. 2. Schwartz, Weisz (H). Döntő: 7:5, 6:3.

Bromwich ausztrál—Cramm német 6:1, 1:6, 3:3, 2:6, 6:2. A hamburgi német nemzetközi teniszmérkőzések hatalmas meglepetése. A magyar Szigeti a legjobb nyolc közé jutott. Bawrowsky osztrák—Badin román 6:0, 6:0, 6:1.

MIKOR LESZ A FERENCVÁROS—LAZIO KK DÖNTŐ? Budapestről jelentik: A Magyar Labdarúgó Szövetség keddi esti ülésén foglalkozott a Ferencváros—Lazio KK döntőmérkőzés időpontjainak kijelölésével. A MLSz úgy határozott, hogy szeptember 12-ikén Budapesten és október 25-ikén Rómában lenne a két mérkőzés. Az időpontok fel is cserélhetők. Tudomásul vették egyébként Svájc kilépési nyilatkozatát a KK-ból.

Jó eredmények a sibiui országos motorke-rek-párversenyen. Sibiuól jelentik: Az auto és motorke-rek-páros hegyi versenyt szép sikerrel tartották meg. Eredmények a következők: Motorke-rek-párversenyben 250 cm-es gépek: 1. Pop Stefan Cluj 1 p. 22,7 mp., 350 cm-es gépek: 1. Gratz Imre (Cluj) 1 p. 30,1 mp. 500 cm-es gépek: 1. Jon Popa (Bucuresti) 1 p. 12,8 mp. Oldalkocsis gépek: 1. Forry Lajos (Cluj) 1 p. 23,5 másodperc. Autóversenyben: sportcsapatban: 1. M. Sonntag 1 p. 17,3 mp., turacsapatban: 1. P. Cristea 1 p. 18 mp.

Coudenbove-Szentkeresztly:

Beszélgetés az életszentségről

88 oldal. Izléses karton borítékban. Füzve 65 lei és portó.

Rendkívül mélyenjáró példabeszédekben mutatja meg ez a könyv Árpád házi Szent Erzsébetben az ember és a szent harmonikus egységét

Megrendelhető könyvosztályunknál.

A kritikus napokon...

is dolgoznia kell! Azonban a Pyramidon-tabletták gyorsan segítenek és így este is pár kellemes órát tölthet el.

Pyramidon TABLETTA BAYER

Figyeljen a Bayer keresztre, amely megvédi az utánzatoktól!

Még mindig a Phönix?

Ismeretes az a hajszja, amelyet a baia-marei kitűnő labdarúgó csapat, a Phönix ellen indítottak. A vád az volt, hogy a Phönix megvesztegette a Craiu Jovant, mert csak így tudott 6:2-re győzni Craiovan. A hajszát a lugoji Vulturii indította meg. A Vulturii ugyanis már bajnoknak érezte magát, amikor egymásután több váratlan vereséget szenvedett és vezető helyét a Phönix foglalta el, amely csapat végül is 4 pontelőnnyel nyerte a B) liga nyugati csoport bajnokságát. Közben azonban létszámemelés folytán a Vulturii is bejutott az A) ligába és mindenki azt hitte, hogy a lehetetlen vádat is elejti. Azonban nem így történt. A labdarúgó szövetség most már hivatalból lefolytatja a vizsgálatot.

Az ügy most újabb fordulathoz érkezett. Constantán nyíltan hangoztatják — Tilea elnök egyik állítólagos nyilatkozatára hivatkozva, — hogy a Phönixet bizonyosan törlik és akkor a constantai Victoria kerül be az első osztályba.

Ennél vakmerőbb hangú hajszát keveset folytattak még egyesület ellen Romániában.

TURISZTIKA

Jövő vasárnap Meziádra rendez kirándulást az oradeai Kolping. Az oradeai Központi Katolikus Legényegylet turistaszakosztálya a nyár folyamán országgrszünk legszebb kirándulohelyeire rendezett kirándulásokat s a résztvevők mindig a legteljesebb megelégedéssel nyilatkoztak a pompás utakról és a rendezésről. A Kolping turistái legközelebbi kirándulásukat augusztus 8-án rendezik Bihar megye egyik legszebb kirándulohelyére: a meziádi cseppkőbarlanghoz. Vendégeket szívesen lát a rendezőség. Résztvételi díj tagoknak 100, vendégeknek 110 lei. Jelentkezni lehet a Központi Katolikus Legényegylet Alexandri-utca 13. szám alatti székházában és Pernyésznel (Ferdinánd király-ut 13.) Telefon 843.

Ada-kalei kirándulásával kapcsolatban a „Vulturii” turista egyesület felkeresi Arad, Timişoara, Băile Buzias, Lugoj, Reşita, Anina, Steierdorf, Băile Marila, Oravita, Orsova, Turnu-Severin, Băile Herculana, Mehadia, Caransebes, Baile Lipova, Radna-Lipova és Arad városokat, fürdőhelyeket és megtekintésre érdemes környékeket. A nyolc napig tartó utazás részvételi díja tagoknak 950 lei, vendégeknek 1100 lei. Ez összegben az utiköltségen kívül az elszállásolás bennfoglaltatik. Kedvezményes étkezésről gondoskodnak. Jelentkezni augusztus 6-ig lehet, amikor is 480 lei előre fizetendő. A kirándulás aug 15-én reggeltől 22-én estig tart.

KÖZGAZDASÁG

Általános áremelkedés a fa világpiacán

Bucuresti. Saját tud. Az 1936—37. évi fakivitelünk nagyarányú áremelkedés jegyében ment végbe. Londonban puhafánk ára 170 shillingről 280 shillingre szökött. A nagyarányú emelkedésnek fontos tényezője, hogy Skandinávia a nyugat legerősebb fapiaca, az utóbbi év folyamán nem tudja ellátni a nagy keresletet, amely Németország, a Földközi-tenger környéki államok és főként Anglia részéről nyilvánul meg.

Az építkezési kedvnek a felsorolt államokban való nagymértvű fellendülése idézte elő ezt a helyzetet.

Fokozódni fog a fa iránti kereslet egy másik okból is.

A fegyveripar konjunkturája révén újabb áremelkedésre lehet számítani az európai piacon.

A nagy fakeskedők kihasználják a helyzetet. Óriási mennyiségeket raktároznak a különböző fanemekből, amelyek iránt a legnagyobb a kereslet. Ez a spekuláció azonban nem sokat változtat a faárakon. Még az sem fog nagyobb nyomást gyakorolni a piac áaira, hogyha Oroszország is beleszól a főle várható hatalmas mennyiséggel, mint eladó, az őszi faüzletbe, olyan nagyarányú a fa iránti kereslet.

A fentiek után érthető, hogy fakivitelünk az idén örövendetesen javult. Anglia felé alig irányul már tőlünk szállítás, mert a Földközi-tenger melléki államok felszívják egész kivitelünket. Anglia ennek ellenére nagy hatást gyakorol az európai fapiacra, mert mint a legnagyobb import-állam, kedvezően befolyásolja az árat.

Nagy mozgalom az alaptalan adófeljelentések ügyében indult eredménytelen vizsgálatok ellen

Bucuresti. Saját tud. Az utóbbi hetekben névtelen feljelentésekre a pénzügyminisztérium vizsgáló bizottságokat küldött ki, amelyek úgy a pénzügyigazgatóságoknál, mint a körletükbe tartozó egyes nagyobb vállalatoknál vizsgálatot tartattak le állítólagos adókihágások ügyében.

A vizsgálatok alkalmával több cég összes könyveit, üzleti iratait, nyomtatványait elszállították és azokat hetekig a pénzügyigazgatóságokon tartották, ami rendkívül súlyos zavarokat idézett elő az egyes vállalatok ügykezelésében.

Simionescu pénzügyi államtitkár ezekről a vizsgálatokról — hivatalos jelentés szerint — részletesen beszámolt a pénzügyminiszternek. Az előterjesztett jelentés szerint csak jelentéktelen adó- vagy illetékihágásokat állapítottak meg, amelyeket az érdekelték megfellebbeztek. Így tehát a sajtóban a milliárdos adókihágások-

ról elterjedt híreknek semmi alapjuk nincs.

A pénzügyminisztérium delegátusai által lefolytatott vizsgálatok igazolták az adótervény ama intézkedésének tarthatatlanságát, amely az adókihágások feljelentőinek prémiumot biztosítanak, ugyanakkor azonban a rosszakaratu feljelentők ellen szankciókat nem tartalmaz. Az ilyen vizsgálatok rendkívül sokat ártnak nemcsak a pénzügyigazgatóságok tekintélyének, hanem beláthatatlan erkölcsi és anyagi következményekkel járhatnak a meghurcolt kereskedelmi és iparvállalatokra. Eppen ezért, értesülésünk szerint a gazdasági érdekszövetségek erőlyes akciót indítanak ennek a rendszernek megváltoztatása érdekében és követelni fogják a feljelentőket jutalmazó intézkedések hatályon kívül való helyezését, mert csak így kerülhetők el az olyan alaptalan és alarmizáló vizsgálatok, mint amelyek a közelmúltban megtörténtek.

Az országos tengerihányt csak a jó búzatermés ellensúlyozhatja

Szó sem lehet arról, hogy az idén tengerit exportáljunk

Bucuresti. Saját tud. Az ideai tengeri-termés országos viszonylatban hektáronként 600 kg-ot ígér. Feltűnő alacsony ez a szám, ha figyelembe vesszük, hogy az 1930—34. években az öt legfontosabb termék (buza, rozs, árpa, zab, kukorica) átlagos évi termésmennyisége egymilliószázezer vagon volt, amiből a tengeri az össztermés 48 százalékát tette ki, tehát 520.000 vagon. Ezekben az években 1190 kg. volt hektáronként a tengeri-termés, míg az idén várható össztermés nem fogja meghaladni a 300.000 vagon, mert — mint említettük — 600 kg. a hektáronkénti átlag-termés.

Országunk legfontosabb agrárterméke a tengeri, így érthető, hogy az ideai rossz termés-átlag súlyos bonyodalmakat okozhat. Jó termést hozó években a 410.000 vagon kitévő évi termésmennyiségből 110.000 vagon, tehát husz százalék került kivitelre.

Idén szó sem lehet arról, hogy tengerit exportáljunk.

Nagyjelentőségű ez nemcsak azért, mert nagymértékben befolyásolja az ország külkereskedelmi mérlegét, hanem azért is, hogy újra tengeri-behozatalra szorulunk, mint az 1929 évi rossz termés idején. Remélhetőleg erre nem kerül sor, mert

meglehetősen jó búzatermés van kilátás és így mód adódik rá, hogy a tengerit részben búzával pótolják.

Az állandó szárazság miatt rossznak ígérkező tengeri-termés természetesen megfelelően érzeti hatását a tengeri-árak alakulása tekintetében is. A hazai termelési piacon 350—370 lei egy métermázsa tengeri, míg a fogyasztási piacon 400—420 lei. A magas hazai árakkal szemben a külföldi paritás 32.000 lei vagononként, tehát jelenlegi áraink mellett a kijvitel akkor sem fizetődne ki, ha volnának megfelelő készleteink. A tengeri-kivitel betöltése tehát csak hivatalos tudomásulvétele a kormány részéről a jelenlegi helyzetnek, ami érthető is, de

már kevésbé érthető, miért terjesztették ki a kivittli tilalmat a rozsra és zabra is.

Előreláthatólag súlyos problémát okoz a kormánynak a jelenlegi rossz tengeri-termés mellett az árvíz-sújtotta területek lakosságának olcsó tengerivel való ellátása. A probléma azonban csak súlyos, de nem megoldhatatlan, mert a várható 300 ezer vagonos termés — mint említettük, — megfelelő gazdálkodás mellett elégséges a hazai szükséglet kielégítésére.

*** Prostatatullengésnél és hólyagtágulásnál, amikor igen fontos, hogy a betegnek erőlködés nélkül mindennap könnyű béürülése legyen, akkor reggelként éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűviz a lehető legjobb szolgálatot teszi. Az orvosok ajánlják.**

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.)
Cím a kiadóban 10 lei.

Alkalmazás

Románul tudó

kiszolgáló leány azonnal felvétetik. Molnár cukrászda, Oradea, Regele Ferdinand No. 26.

Intelligens nő

nagyobb gyerek mellé vagy magános nőhöz ajánkozik. Esetleg délutánra. Siposné, Oradea, Str. Take Jonescu 37. szám.

Házvezetőnőnek

menne főképpen főző közepkorú nő, esetleg intézetbe vagy egyesületekhez, vidékre is. Cím: Burik Józsefné, Oradea, Str. Tornatorului 7. szám.

Különféle

ELADÓ CIMBALOM, jó állapotban levő. Oradea, Str. Porumbelului 11. sz. alatt. Olcsó áron. Pollmann.

Köszörműtessünk

ifj. Kelemen köszörműsnél, Oradea, Piata Mihai Viteazul (Avram Jancu-utca sarok.)

Idősebb urinő

éves bizonyítvánnyal házvezetőnőnek vagy főzni bejárni ajánkozik. Oradea, Str. Rosilor No. 13. Kapu alatt jobbra, fent.

Tanító család

diáklányokat teljes ellátásra elvállal. Cím a kiadóban.

Egy antik cserépkályha olcsón eladó. Oradea, Str. Luminei 4-b. Tabéry-telep.

Pótvizsgára

középiskolásokat előkészítik. Szabó Zoltán Oradea, Str. Take Jonescu 6. szám.

Biztos megélhetés,

előrendű fényképészeti műterem, betegség miatt olcsón átadó. Oradea, Keresztessy, Gen. Moşoiu 2. szám.

Adás-vétel

Eladó házhely

Str. Benjamin Costache

Esztergapad

700 mm. csucs távolságu és 3 db oxigén tartány eladó. Oradea, Str. Barierii 18. Pogány telep.

Lakás

2 szobás

modern lakás kiadó. Oradea, Str. Delavrancea 10. szám.

Központban

egy uri 4 szobás modern magánház szeptember 1-től kiadó. Értekezni Nagy cipész, Oradea, Regele Ferdinand 47. szám alatt.

Központban

kétszobás, előszobás, konyhás udvari lakás kiadó. Str. Coşbuc 11.

Kiadók

egy- és kétszobás lakások novemberre. Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 55.

A delfti székesegyház, ahol a hollandi királyok hamvai nyugosznak.